

**Звіт
про роботу
Одеського обласного центру
української культури
за 2021 рік**

Статистичний звіт ООЦУК в цифрах

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість колективів художньої самодіяльності	6	6	6	6	6	8	8
Кількість учасників у колективах художньої самодіяльності	102	105	108	109	120	120	120
Кількість проведених культурно – мистецьких заходів	113	117	123	125	125	123	127
Кількість осіб, які брали участь у культурно – мистецьких заходах	16753	18200	19120	20110	20200	31100 (з них онлайн 29340)	31150 (з них онлайн 21150)

Надання інформаційно-методичної та практичної допомоги

Категорія осіб, що зверталися	Кількість звернень
Директори РБК (МБК)	245
Методисти	183
Художні керівники	206
Керівники аматорських колективів	314
Директори СБК(СК)	698
Вчителі ЗОШ, студенти гуманітарних ВУЗів	236
Майстри ДПМ	213
Всього	2095

Форма заходу	Кількість	Учасники
Майстер - класи	407	7690
Творчі лабораторії	4	385
Семінари – практикуми	5	1623

Бази даних

Майстри народної творчості	1200
Аматорські колективи зі званням «народний»	256
Аматорські колективи зі званням «зразковий»	57

Виставкова діяльність та музей традиційного народного мистецтва

	Кількість заходів	Кількість відвідувачів
Виставки декоративно – ужиткового мистецтва	28	6500
Екскурсії до музею (групові)	85	1850
Екскурсії до музею (індивідуальні)	30	30
Всього	143	8380
Експонати музею	Всього 530 од.	Зібрано у ході етнографічних експедицій у 2021 р. – 40 од.

Видавнича діяльність

Методичні рекомендації	15
Буклети	16

Наші здобутки

1. **Кращі клубні заклади** області:

- будинок культури с. Зоря Саратської селищної територіальної громади Білгород-Дністровського району (директор Ірина Стоянова) та відзначено кращу практику з охорони нематеріальної культурної спадщини в громаді;
- будинок культури с. Визирка Визирської сільської територіальної громади Одеського району (в.о. директора Оксана Помінчук);
- будинок культури с. Білине Балтської міської територіальної громади Подільського району (директор Світлана Рябошапка).

2. **Кращі працівники** клубних закладів області:

- Нікіруй Богдан Михайлович, керівник народного фольклорного гурту «Русичі» КУ «Білгород-Дністровський Центр культури та дозвілля»;
- Олейнікова Олена Василівна, керівник народного вокального ансамблю «Усмішка» та народного тріо «Тоніка» Великодальницького сільського Будинку культури (III квартал) Одеського району;
- Патюк Анатолій Адамович, керівник народного хору «Берегиня» та народного вокального козацького гурту «Чорномор» КЗ «Міський палац культури «Дружба» Южненської міської ради;
- Рябенко Ольга Михайлівна, керівник народної циркової студії Олександрівського сільського Будинку культури Чорноморської міської ради.

3. **Кращі майстри декоративно-прикладного мистецтва та носії НКС.**

Лауреат стипендії Президента України:

- Корольова Марія Сергіївна (сmt. Лиманське Роздільнянського р-ну), мастер писанкарства.

4 лауреати обласної премії ім. Р.М. Палецького:

- Гуменюк Сергій Валерійович (заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки журналістів України, м. Одеса), номінація «Науково-дослідницька праця та популяризація національного народного мистецтва»;
- Майорова Ольга Олександрівна (член ООО Національної спілки художників України), номінація «Художня тканина»;
- Дем'янишина Лариса Семенівна (член Національної спілки художників України), номінація «Декоративне та народне малярство»;
- гурток «Писанкарство» КПНЗ «Одеський центр дитячої та юнацької творчості «Еврика» (кер. С. А. Богданова), номінація «Художні вироби з природніх матеріалів».

2 стипендіата обласної премії ім. Р.М. Палецького:

- Осадча Альона Вікторівна (с. Троїцьке Любашівської ОТГ Подільського району) в номінації «Декоративне та народне малярство»;
- Бутенко Елеонора Геннадіївна (м. Чорноморськ) в номінації «Художні вироби з природніх матеріалів».

4. Обласні фестивалі:

- літературно-музичних композицій, моно-вистав та читців «Співець українського слова»;
- дистанційний конкурс літературно-музичних композицій «Поезія долі»;
- аматорського театрального мистецтва «Театральна весна – 2021»;
- духових оркестрів «Срібні сурми-2021»;
- самодіяльних поетів «Осінь в Бірзулі»;
- дитячий багатожанровий фестиваль «В гостях у Миколая»;
- обласний дистанційний огляд обрядових дійств «Намісто роду»;
- обласний багатожанровий фестиваль дитячої творчості «Весняне різнобарв'я».

5. Аматорські колективи:

- жіночий вокальний колектив «Заграва», керівник В. Георгица;
- вокальний ансамбль «Сонячні крила», керівник В. Георгица (на громадських засадах);
- народний етно-гурт «Зорецвіт», керівник Е.Шапкіна;
- ансамбль народної пісні «Слов'яни», керівник С. Дубський;
- тріо бандуристів «Млада», керівник Л.Чернецька;
- молодіжний гурт «Купава», керівник Л.Волкова;
- молодіжний вокальний ансамбль «Мальви», керівник М. Устянська;
- «Арт-студія фото та відео мистецтва» керівник А.Тарасенко.

6. Соліст молодіжного гурту «Купава» Артем Галіс став фіналістом Всеукраїнського телепроекту: «Україна має талант».

7. Публікації:

- стаття «Роль ООЦУК у формуванні політики охорони НКС в громадах Одещини» (з досвіду роботи Одеського обласного центру української культури в питаннях охорони НКС Одещини) у віснику Українського центру культурних досліджень (*автор Валентина Вітос, директор Одеського обласного Центру української культури*);
- «Карта елементів нематеріальної культурної спадщини в розрізі територіальних громад»;
- інформаційно – туристичний буклет «Одеса. Туристична мапа міста. Музей нематеріальної культурної спадщини Одещини «Живий музей».

Відділ народної творчості, фольклору та етнографії

Концепція роботи відділу НТФЕ у 2021 році складалась перш за все з реалізації забезпечення виконання державних та обласних програм у галузі культури з питань дозвіллевої та художньо-творчої роботи, державної політики у напрямку: народна творчість, збереження та розвиток існуючих аматорських колективів, проведення україномовних фестивалів, конкурсів, заходів народознавчого та національно-патріотичного напрямку, відродження, збереження, розвиток і популяризацію традиційної народної культури, всіх видів і жанрів аматорського мистецтва, а також нематеріальної культурної спадщини області як основи національної культури.

Протягом 2021 року відділом НТФЕ організовані масові заходи: фестивалі, народні обряди, концертні програми за участі аматорських колективів як центру, так і клубних закладів області, загальною кількістю 183. Тенденція кількості проведених масових заходів порівнянно з минулими роками не зменшилась. У зв'язку з карантинними обмеженнями, щодо проведення масових дійств, деякі з них були переформатовані в «Мистецько-інформаційні відеозаходи». Протягом року створено - 20 «Мистецько-інформаційних відеозаходів». Створений фонд відео - обрядових дійств, що побутують на території Одеської області, на основі матеріалів учасників огляду обрядових дійств «Намісто роду» (50 одиниць відео-обрядів), підготовлені та реалізовані - 50 сценаріїв концертних заходів, фестивальных програм, виставкових заходів, літературних-вітальень, інформаційних годин, «відео-уроків», акцій, що проходили на базі ООЦУК .

Протягом 2021 року створені 10 методичних видань: 3 методичні розробки та 7 фестивальных буклетів. Збірка з партитурою пісень на основі автентичних музичних творів учасників огляду «Намісто роду». Методичний збірник з партитурою автентичних пісень, що побутують на Одещині «Пісня роду мого». Методичні рекомендації для працівників клубних закладів, організаторів масових заходів «Види і жанри номерів». «Робота над створенням постановчого плану. Робота над організацією репетиційного процесу заходів в клубних закладах», для зручності використання збірники розміщено на офіційному сайті ООЦУК.

На базі ООЦУК займається – 8 аматорських колективів: жіночий вокальний колектив «Заграва», керівник В. Георгица; вокальний ансамбль «Сонячні крила», керівник В. Георгица (на громадських засадах); народний етно-гурт «Зорецвіт», керівник Е. Шапкіна; ансамбль народної пісні «Слов'яни», керівник С. Дубський; тріо бандуристів «Млада», керівник Л.Чернецька; молодіжний гурт «Купава», керівник Л. Волкова; молодіжний вокальний ансамбль «Мальви», керівник М. Устянська; «Арт-студія фото та відео мистецтва», керівник А.Тарасенко.

Варто відмітити активну участь вищезазначених колективів в проведенні заходів. Керівники колективів творчо підійшли до проведення запланованих

онлайн занять та концертно-репетиційних відеоматеріалів, так наприклад, цього року ансамблем народної пісні «Слов'яни», керівник С.Дубський, було створено декілька нових відео-робіт таких як «Онлайн вечорниці» матеріал розміщено на різних інтернет-платформах.

<https://youtube.com/channel/UCmLYzQwW7JkjsObfW5BixqQ>.

Також глядачам були презентовані пізнавально-розважальні карантинні вечорниці.

<https://www.youtube.com/watch?v=XoyjCttblZA>.

https://www.instagram.com/ansambl_slavyane/.

Досягненням молодіжного гурту «Купава» (керівник Л. Волкова), окрім активної участі у заходах, що проводяться на базі ООЦУК, стала участь соліста гурту Артема Галіса у всеукраїнському телепроекті на каналі СТБ «Україна має талант» (вийшов у фінал).

Проведення заходів офлайн є необхідною складовою об'єктивного аналізу професійного рівня виконання учасників різних жанрів.

Період локдауну виявив потреби забезпечення та впровадження нових методик культурно-дозвілєвої роботи, підготовку відповідних інформаційно-методичних матеріалів. Так у квітні 2021 року у відділі була проведена ребрендингова робота, в результаті якої створено проєкт «Онлайн школа культпрацівника». Записано 14 відео-уроків, що дозволяють надання широкого спектру методичних послуг культпрацівникам Одеської області. Матеріали розміщені на офіційному сайті ООЦУК, а також інших інтернет-платформах. Провідними методистами здійснюється систематичне надання консультаційної, інформаційної та організаційно-методичної допомоги клубним закладам області як в офлайн, так і в онлайн форматі. Створення тематичних відео -уроків продовжується як фактична та фахова допомога культпрацівникам. Методично-інформаційна діяльність є основною та систематичною.

Цьогорічна підготовка та проведення заходів до святкування 30-ї річниці Незалежності України відзначилась в діяльності ООЦУК виготовленням оберегового полотна, та створенням відео-ролику «Роде мій», над яким працювали провідні методисти С. Тартан; А. Тарасенко; зав.відділом С. Кучеренко.

Для організації проведення дистанційних репетицій переважна більшість керівників колективів ООЦУК використовувала *соціальні мережі Viber, Facebook, Instagram та Telegram, Zoom*. Відповідно до теми відеоуроку матеріали були розміщені на офіційному сайті центру у вигляді цілісного тематичного, оцифрованого уроку, а також лінк посиланням в YouTube. Вивчення нової теми супроводжувалося відеомайстер-класом від самого фахівця, відеозаняттями, створеними керівниками гуртків за допомогою відеоредактору «InShot». Велика частка роботи проводилася під час спілкування через соціальні мережі в режимі онлайн – відеоконференції в прямому ефірі та онлайн-консультації щодо підготовки до участі у конкурсах та фестивалях. Ці платформи надали можливість зворотнього зв'язку.

Протягом 2021 року соціальні мережі мали велике значення і у налагодженні співпраці закладу з представниками ОТГ, учасниками обласних заходів через включення їх у сам процес проведення заходу. Варто зазначити,

що проводилися й індивідуальні бесіди та консультації для працівників клубних закладів.

Популярним сервісом для організації навчання під час карантину у відділі НТФЕ став *Skype* (скайп). Онлайн-репетиції, які проводилися керівниками в цій програмі, мали велику перевагу з-поміж інших сервісів для дистанційного навчання, адже давали змогу організувати співпрацю учасників та керівників під час «живого» спілкування чи в чаті. Ця репетиційна форма нічим не відрізнялася від заняття, що проводилося в залі центру до введення карантину, бо забезпечувала безпосередню присутність учасників під час викладення теоретичного матеріалу педагогом, їх участь в обговоренні та виконанні завдань в режимі онлайн. Частими учасниками таких онлайн-зустрічей були також представники КЗ ОТГ Одещини.

З метою позитивного вирішення актуальних питань функціонування та розвитку культурно-мистецького напрямку розроблений та успішно функціонує сайт ООЦУК. Тут кожен відвідувач може знайти для себе вичерпну інформацію про історію та напрямки роботи ООЦУК, народна творчість, виставкова діяльність, методичні рекомендації, школа культпрацівника, актуальні проекти сьогодення. Приємно спостерігати як щоденно зростає кількість відвідувачів нашого сайту. На сайті є інформація про роботу закладу, кожний відділ має свою інформаційну сторінку, архів фото матеріалів, в середньому 2 рази на тиждень розміщено новини щодо основних подій в закладі. Основні інформаційні матеріали утворює особисто директор центру Валентина Вітос. Сайт формує провідний методист центру Катерина Дем'янишина. Систематично розміщуються методичні матеріали провідних методистів (майстер-класи, інструкції до виконання робіт, тренінгові відеоролики) чи посилання на джерела інформації в мережі Інтернет. Серед інноваційних форм роботи, застосованих в роботі відділу, можна відмітити: онлайн-уроки з елементами тренінгу та комплексне впровадження методичної допомоги в рамках діяльності ШМК.

Аналізуючи діяльність відділу необхідно зазначити, що протягом року велась робота за всіма напрямками. У зв'язку з впровадженням карантинних обмежень здійснювалась організація масових заходів, в тому числі і *(дистанційних, онлайн)* обласних фестивалів та конкурсів. Залучалися до участі різні вікові категорії населення, спільно з представниками громад, творчими спілками, товариствами національних культур, тому що саме такі заходи формують смак та повагу до народної культури українців й інших національностей які є представниками ОТГ Одеської області.

Школа культпрацівника

Протягом року набули актуальності та попиту он-лайн заходи інформаційного характеру в рамках роботи «Школи культпрацівника» записано 14 відео-уроків, що дозволяють надання широкого спектру методичних послуг культпрацівникам Одеської області.

Опрацьовані та впроваджені теми наступних оцифрованих методичних матеріалів на інтернет платформах (в рамках проекту «Онлайн школа культпрацівника»): Fesbuk, GoogleMeet та Viber такі теми:

- «Особливості організації культурно-масових заходів для молоді», «Організація культурно-дозвілєвої діяльності. Визначення форми концертної програми та формування репертуару», спікер завідувач відділу НТФЕ – Кучеренко С.Г.;
- «Педагогіка народного календаря у фольклорному колективі», спікер керівник етно-гурту «Зорецвіт» -Е.С.Шапкіна;
- «Конферансьє, ведучий програми: традиційні і сучасні моделі», спікер провідний методист відділу НТФЕ- С.С.Рубанович;
- «Методика роботи в вокально-хоровому жіночому колективі», спікер керівник вокального ансамблю «Заграва» - В.П.Прокурор;
- «Психологічна підготовка ведучих заходів та артистів перед виходом на сцену», спікер провідний методист науково-методичного відділу – Устянська М.В.;
- «Організація роботи дитячого вокального колективу», спікер провідний методист відділу НТФЕ- Кулик С.В.;
- «Сольний спів. Артистизм у сучасному вокальному мистецтві», спікер соліст ООЦУК – Левицький М.С.;
- «Використання музичних творів у заходах національно-патріотичного напрямку», спікер провідний методист відділу НТФЕ - Дмитрик Д.В.;
- «Техніка роботи з мікрофоном», спікер - методист ООЦУК Тартан Сергій;
- «Основні положення діяльності клубних закладів», спікер завідувач науково-методичного відділу - Діденко Микола;
- «Фоторепортаж. Фотографування подій та масових заходів», спікер провідний методист ООЦУК – Гуменюк Сергій;
- «Організація роботи вокально-інструментального дуету», спікер провідний методист відділу НТФЕ- Дмитрик Денис; Рубанович Світлана;
- Відео майстер-клас з хореографії «Сучасний підхід до хореографічних постановок, техніка виконання хореографічних рухів», спікер хореограф Катерина Коваленко;
- Відео майстер-клас з театрального мистецтва «Поради керівникам та учасникам самодіяльних театрів», спікер актор театру та кіно Антон Бондаренко.

5.04.2021 р. Розпочала роботу школа культпрацівника (он-лайн) на базі Музею НКС ООЦУК розпочався відеозапис першого уроку за темою «Педагогіка народного календаря у фольклорному колективі», спікер керівник народного етно-гурту «Зорецвіт» Елеонора Сергіївна Шапкіна, відео-урок був оприлюднений на офіційному сайті та сторінці фейсбук центру. Матеріал отримав позитивні відгуки щодо надання корисної інформації працівникам культури Одещини в період карантину. Аудиторія (он-лайн).

6.04.2021 р. Школа культпрацівника (он-лайн) продовжила роботу, на базі Музею НКС ООЦУК розпочався відеозапис «Ведучий, конферанс програми: традиційні і сучасні моделі», спікер провідний методист відділу народної творчості фольклору та етнографії Світлана Сергіївна Рубанович розповіла

про форми та сценічні вимоги до академічного ведучого як найбільш розповсюдженої форми ведіння в практичній діяльності під час проведення масових заходів, та провела спільно з провідними методистами показові практичні заняття. Розробка матеріалу С. Кучеренко. Відеооператорська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж- провідний методист центру - Сергій Гуменюк. Аудиторія (он-лайн).

7.04.2021 р. Відео-зйомка інформаційного уроку школи культпрацівника (он-лайн) розпочалась на базі Музею НКС ООЦУК за темою: «Методика роботи в вокально-хоровому колективі», спікер керівник вокального ансамблю «Заграва» Валентина Павлівна Прокурор. Спікер розповіла керівникам вокальних колективів про організацію роботи вокального колективу, підготовку документації, надала практичні вправи керівникам. Упорядник матеріалу С. Кучеренко. Відеооператорська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж - провідний методист центру - Сергій Гуменюк. Аудиторія (он-лайн).

8.04.2021 р. Відеозапис уроку в рамках роботи школи культпрацівника (он-лайн) на базі Музею НКС ООЦУК за темою: «Психологічна підготовка ведучих заходів, та артистів перед виходом на сцену», спікер провідний методист науково-методичного відділу - Марія Валеріївна Устянська. Учасникам творчих колективів та художнім керівникам спікер розповіла та практично продемонструвала заспокійливі вправи на дихання для артиста перед виходом на сцену. Упорядник матеріалу С.Кучеренко. Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж- провідний методист центру - Сергій Гуменюк. Аудиторія (он-лайн).

9.04.2021 р. В школі культпрацівника (он-лайн) було записано два відео уроки за темою: «Організація дитячого вокального колективу», спікер провідний методист відділу НТФЕ Софія Василівна Кулик. З власного досвіду та практики розповіла слухачам на які важливі фактори потрібно звернути увагу під час організації та роботи з дитячим вокальним колективом, практично надала деякі вправи на розвиток голосу (розспіви). Цього ж дня соліст ООЦУК Михайло Степанович Левицький виступив спікером в он-лайн школі культпрацівника з темою: «Сольний спів. Артистизм у сучасному вокальному мистецтві», як вокаліст з тридцятирічним досвідом Михайло Степанович розповів, на які акценти потрібно звернути увагу починаючим вокалістам та яким вправам на розвиток дихання та голосу потрібно систематично займатись. Упорядник матеріалу С. Кучеренко. Відеооператорська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-зйомку виконав провідний методист центру - Сергій Гуменюк. Аудиторія (он-лайн).

12.04.2021 р. Продовжилась систематична відео-зйомка роботи школи культпрацівника (он-лайн) на базі Музею НКС ООЦУК за темою: «Використання музичних творів у заходах національно-патріотичного напрямку», спікер провідний методист відділу НТФЕ Денис Вікторович

Дмитрик розповів аудиторії про особливості використання інструментальних творів в тематичних заходах, та надав методичні поради для інструменталістів. Упорядник матеріалу С.Кучеренко. Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж-провідний методист центру - Сергій Гумнюк. Аудиторія (он-лайн).

13.04.2021 р. Знімальний майданчик школи культпрацівника (он-лайн) розташований в музеї НКС традиційно розпочав свою роботу, тема уроку: «Особливості культурно-масових заходів для молоді», спікер завідувачка відділу НТФЕ - *Світлана Григорівна Кучеренко* розповіла аудиторії про особливості організації молодіжного дозвілля. В рамках розповіді втілено усний розбір форм та методів, показані наочні матеріали про проведені та організовані заходи для молоді Одеським обласним центром української культури. Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж- провідний методист центру - Сергій Гумнюк. Аудиторія (он-лайн).

14.04.2021 р. Робота школи культпрацівника (он-лайн) розпочалась за темою: «Основні положення діяльності клубних закладів», спікер завідувач науково-методичного відділу- *Діденко Микола Олександрович*. В рамках уроку спікер надав інформацію щодо положень та наявності пакету документів для присвоєння звання колективам: «зразковий», «народний». По пунктам було детально розглянуто напрямок підготовки документації для присвоєння звання колективу. Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж - провідний методист центру - Сергій Гумнюк. Аудиторія (он-лайн).

15.04.2021 р. Відеозапис практичного заняття в рамках роботи школи культпрацівника (он-лайн), провідний методист ООЦУК *Сергій Вікторович Тартан* розповідав аудиторії, як правильно з технічної точки зору артист повинен працювати з мікрофоном. Тема відео уроку так і звучала: «Техніка роботи з мікрофоном», даний матеріал потрібен як для початківців КЗ так і фахівців з багаторічним досвідом. Для яких вищезазначена інформація буде корисною. Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж - провідний методист центру - Сергій Гумнюк. Аудиторія (он-лайн).

16.04.2021 р. Робота школи культпрацівника (он-лайн). Тема занять: «Організація роботи вокально-інструментального дуету» спікери: *Світлана Сергіївна Рубанович, Денис Вікторович Дмитрик*. Спікери розповіли теорію організації дуету, та показали практичні вправи для спільного унісонного звучання. Цього ж дня провідний методист ООЦУК *Сергій Валерійович Гумнюк*, в рамках роботи он-лайн школи, розповів аудиторії тему: «Фоторепортаж. Фотографування подій та масових заходів». Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Аудиторія (он-лайн).

Основні культурно–масові заходи

Розуміння народних традицій і звичаїв в контексті культурно-мистецьких проєктів ООЦУК, рідної культури є надзвичайно важливим у процесі становлення особистості, суспільства, країни в цілому. Формування світогляду в культурному розвитку неможливе без проведення масових заходів що утворюють ідеологію як національну складову суспільства. Саме тематичні, народознавчі, патріотичні масові заходи сприяють вихованню патріотизму, допомагають глядачам підтримувати інтерес до вивчення історії, побуту, традицій українців, та інших народностей що населяють наш Одеський край, духовно збагачують, вчать толерантності, що так важливо на даному етапі розвитку нашого суспільства.

Національно-патріотичні та просвітницькі заходи

29.01.2021 р. «Концерт–лекція», присвячений пам'яті Героїв Крут «Пам'ять поколінь», захід відбувся на базі ООЦУК за участі провідних методистів центру: Д.Дмитрика, М.Устянської, С.Гуменюка, С.Тартана, С.Рубанович, В.Прокурор, Ю. Коротченко, солісту центру М.Левицького. Захід відбувся за дотримання всіх карантинних норм. (Загальна кількість присутніх - 20 осіб).

3.02.2021 р. Інформаційна година присвячена Герою оборони Одеси Ніні Оніловій. Захід проходив в концертній залі Одеського обласного центру української культури. Ведуча заходу Світлана Рубанович розповіла присутнім автобіографічні факти, з життя Героя України Ніни Онілової яка народилась 10 квітня в день Визволення Одеси, ведуча зачитала цитату з щоденника в записках якого говорилось: «Не треба думати про смерть, коли дуже легко боротися. Треба зрозуміти, за що жертвуєш своїм життям. Якщо для краси подвигу і слави – то це дуже погано. Тільки той подвиг гарний який відбувається в ім'я народу і Батьківщини», ці проникливі слова до глибини душі вразили глядачів, далі всі присутні вшанували «хвилиною мовчання» Н. Онілову. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами.

19.02.2021 р. На базі центру розпочала роботу літературно-музична гостинна до Міжнародного Дня рідної мови «Мова єднання». Участь брали учні 10-11 класів ЗОШ №94 м. Одеси. В ході сценарію ведуча заходу Світлана Рубанович, розповіла присутнім про святкування Дня рідної мови в усьому світі, та відзначення такої події в багатонаціональній Одещині. Співали пісні, що є зразками НКС, читали поезію різними мовами, танцювали фольклорно-обрядові танці різних народів, зокрема: «болгарські» та «українські.» В програмі прозвучали вірші учнів Радмили Іванової, Данило Крохмалю а також прониклива тематична промова вчителя української мови 94 школи м.Одеси Ади Скринської, лунали тематичні пісні у виконанні солістів центру С.Рубанович, М.Устянської, Д.Дмитрика, М.Левицького, також в цей день в рамках заходу директор Одеського обласного центру української культури Валентина Вітос провела особисто цікаву екскурсію в «Музеї нематеріальної

культурної спадщини», присутні з зацікавленістю переглянули постійно діючу експозицію та послухал цікаву розповідь про зразки культурної спадщини різних народів, що мешкають і сьогодні на території Одеської області. Комплексна програма відбулась у форматі інтерактивної, автор сценарію завідувач відділу НТФЕ - С. Кучеренко. Фото-зйомка: С. Гуменюк. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами. (Загальна кількість присутніх - 50 осіб).

24.02.2021 р. В концертній залі Одеського обласного центру української культури відкрилась - літературно-музична вітальня «Моя Одещина», присвячена 89-й річниці Одеської області. Захід проводився з метою виховання у молодого покоління почуття любові, патріотизму та поваги до своєї рідної землі, своєї малої батьківщини. Урочистості розпочались святковими фанфарами, далі ведуча заходу привітала всіх присутніх зі знаменною подією, після чого глядачі поринули в історичний екскурс зародження Одеської області, слухали проникливі вірші сучасної поетеси Одещини - Ірини Томи, пісні у виконанні колективів та солістів Одеського обласного центру української культури: вокального ансамблю «Заграва» керівник В. Прокурор, молодіжного вокального гурту «Купава» керівник Л. Волкова, солістів: М. Левицького, С. Рубанович, Д. Дмитрика, М. Устянської. Автор сценарію літературно-музичної вітальні С. Кучеренко. Програму до Дня народження області продовжив етно - екскурс в «Музеї нематеріальної культурної спадщини», що розташований на базі центру. Звукооператор заходу провідний методист центру - С. Тарган, фото-зйомку виконав провідний методист Центру - С. Гуменюк. Цільова глядацька аудиторія заходу - студентська спільнота м. Одеси, студенти Одеського економічного коледжу. Загальна кількість присутніх - 50 осіб. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами.

12.03.2021 р. Провідні методисти Одеського обласного центру української культури, з метою вшанування мужності та героїзму захисників суверенітету та територіальної цілісності України провели інформаційну годину приурочену до Дня Українського добровольця: «Захисники землі святої». Захід відбувся на базі Одеського вищого професійного училища туристичного сервісу, програму розпочали ведучі заходу, провідні методисти центру Світлана Рубанович та Марія Устянська, які розповіли студентській аудиторії, що «День українського добровольця» – це свято людей, які свідомо, за покликом власного серця, в різні часи ставали на захист своєї Батьківщини та захищають українські кордони й сьогодні. Учасники програми сприяли створенню національно-патріотичної атмосфери в залі, в піснях та художнім слові відтворювали історичні події України під час яких добровольчі батальйони боронили цілісність та незалежність нашої Держави. В рамках заходу пролунали пісні тематично-патріотичного спрямування у виконанні солістів ООЦУК: Михайла Левицького, Світлани Рубанович, Валентини Прокурор, а також інструментальні композиції з (репертуару гурту «Океан Ельзи у виконанні провідного методиста центру Дениса Дмитрика). Звукооператор заходу провідний методист центру - С. Тарган, фото-зйомку виконав провідний методист центру - С. Гуменюк. Сценарний матеріал підготувала завідувачка

відділу – С. Кучеренко. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами. (Загальна кількість присутніх - 50 осіб).

6.05.2021 р. Відеозапис пісенної естафети пам'яті: «Пам'ять поколінь» був підготовлений відділом НТФЕ за безпосередньої участі директора центру В.Г.Вітос. В естафеті прозвучали тематичні пісні та інструментальні композиції у виконанні соліста ООЦУК: М. Левицького, керівника жіночого вокального ансамблю «Заграва» В. Прокурор, провідних методистів центру: С. Кулик; М. Устянської; Д. Дмитрика.С. Рубанович.

19.05.2021 р. З метою національно-патріотичного виховання молоді, популяризації українського національного одягу та традицій української вишивки відбувся запис відеоролику до Всеукраїнського «Дня вишиванки», за участі провідних методистів ООЦУК Дениса Дмитрика, Марії Устянської, Світлани Рубанович, Сергія Гуменюка, Ангеліни Тарасенко, завідувача відділу НТФЕ С. Кучеренко та особисто директора центру Валентини Вітос. Вітання відбулось біля пам'ятника Дюку де-Решельє у м. Одесі на Приморському бульварі.

20.05.2021р. Відео привітання до Міжнародного дня вишиванки «Одещина вітає з Днем вишиванки», відеоролик розміщено в соціальній мережі на офіційних сторінках ООЦУК. У вітальному ролику прийняли участь: директор центру В.Г.Вітос; завідувач відділу НТФЕ Кучеренко С.Г.; директор музею НКС Панасюк М.В.; провідні методисти та солісти ООЦУК С.Рубанович; Д.Дмирик; С.Кулик; М.Устянська. Кількість присутніх – 500 аудиторія он-лайн.

23.08.2021 р. З метою популяризації української пісні, впровадження урочистих заходів до 30-ї річниці Незалежності України «Велич нації» провідні методисти відділу народної творчості фольклору та етнографії Світлана Рубанович, Софія Кулик, Сергій Гуменюк, Сергій Тартан, керівник студії Ангеліна Тарасенко разом з завідувачою відділом Світланою Кучеренко взяли участь з концертною програмою. Програму відкрила провідний методист відділу НТФЕ Софія Кулик виконанням класичних українських творів на бандурі, далі ведуча заходу провідний методист Світлана Рубанович розповіла присутнім про одвічні цінності українського роду, у виконанні соліста центру Михайла Левицького пролунали українські пісні у сучасній обробці, далі програму продовжили колективи центру: вокальний ансамбль «Заграва» керівник - Валентина Прокурор; молодіжний гурт «Купава» - керівник Людмила Волкова. Концертний блок завершив етно-гурт «Зорецвіт» - керівник Елеонора Шапкіна з фольклорною інтерактивною програмою «Обжинки»; протягом заходу до уваги глядача візуально та у аудіо форматі було представлено оберегове полотно «Дерево роду» автор проекту директор ООЦУК Валентина Вітос, автор художнього ескізу Лариса Дем'янишина. Концертний блок відбувся на сценічному подіумі просто неба на Приморському бульварі. Кількість присутніх близько - 500 осіб.

17.11-21.11.2021 р. З метою формування поваги до сучасної історії України у молодого покоління, працівниками відділу НТФЕ було створено відео - ролик до Дня Гідності та Свободи «Героїчному поколінню присвячується». Захід

розроблено у формі літературно-музичної композиції (он-лайн) програму впроваджено з метою національно-патріотичного виховання. В програмі диктор С. Рубанович озвучила хронологію подій «Революції гідності», а також провідні методисти С.Кулик; Д.Дмитрик виконали інструментальний твір «Мить» з репертуару сучасного Львівського композитора; У фінальній частині відеоматеріалу провідний методист С. Рубанович виконала пісню «Боже Україну збережи». Концепцію сценарного ходу підготувала завідувача відділом НТФЕ С.Кучеренко. Оператор відео зйомки та монтажу матеріалу здійснила керівник студії А.Тарасенко. Підготовка відео - матеріалу відбулась з дотриманням всіх карантинних норм. Кількість присутніх - аудиторія онлайн - 120 осіб.

13.10.2021 року ООЦУК взяв участь в урочистостях з нагоди Дня захисників і захисниць України. Захід відбувся на базі будинку офіцерів міста Одеси урочисте зібрання з нагоди Дня захисників і захисниць України провели: ведуча- завідувача відділом НТФЕ Світлана Кучеренко, ведучий- керівник театральної студії «Творча майстерня» Антон Бондаренко. Захід відбувся за участі перших осіб області, зокрема голови ОДА С.Гриневецького, керівництва органів військового управління та особового складу військових частин Одеського гарнізону. До урочистостей долучилися представники Командування ВМС ЗС України на чолі з керівником українського флоту контр-адміралом Олексієм Неїжапою. Серед гостей також були присутні волонтери, представники місцевої влади та духовенства. Захід було розпочато з вшанування пам'яті полеглих у російсько-українській війні захисників України. Особовий склад привітало командування Одеського гарнізону та очільник українських ВМС. Долучилися до привітань і представники влади та Православної церкви України. На честь свята кращих військовослужбовців було заохочено нагородами та відзнаками відповідних структур. В цей день вшановують воїнів, які захищають українську землю і море, кордони, безпеку і правопорядок, здоров'я і спокійне життя співвітчизників. Головною рушійною силою нашого розвитку є люди – солдати і матроси, сержанти і старшини, офіцери, генерали і адмірали. Свідомі патріоти, які націлені тільки на перемогу і мотивовані на свідому службу як зміст свого життя. Україна та її Збройні Сили мають чіткий та незворотний курс на відстоювання незалежності і державного суверенітету, відновлення територіальної цілісності у межах міжнародно визнаного державного кордону України, європейську і євроатлантичну інтеграцію. Фіналом святкової програми став концерт підготований Центром військово-музичного мистецтва ВМС ЗС України спільно з творчими колективами міста Одеси. Загальна кількість присутніх - 300 осіб.

Мистецько-інформаційні відео- заходи (онлайн-заходи)

7.01.2021 р. Розпочався «Етно – посиденьками» в «Музеї НКС» розташованому на базі Одеського обласного центру української культури в рамках фольклорної програми «Одещина колядує». Захід проводився з метою

відродження народних обрядодійств та традицій українців. Запис відеоролику в якому співали колядки , щедрівки за участі етно-гурту «Зорецвіт». Керівник колективу Елеонора Сергіївна розповіла глядачам про традиції обрядів зимового циклу українців, про те які співали колядки-щедрівки в давнину на Україні, та які дійшли до наших часів. В рамках програми Народний аматорський колектив «Зорецвіт», разом з керівником Е. Шапкіною заспівали обрядових пісень . Відео-оператор: Ангеліна Тарасенко. Фото - зйомку виконав провідний методист центру Сергій Гуменюк. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами.

27.04.2021 р. Комплексний відеозапис за участі директора ООЦУК – В.Г. Вітос, а також всіх провідних методистів відділів ООЦУК в рамках календарно-обрядового заходу «Великодні традиції українців». На передодні свята за традицією Валентина Гнатівна зібрала колектив в стінах музею НКС центру, де був здійснений відеозапис цікавої розповіді народознавчого характеру, щодо святкування Великодня. В рамках вищезазначеного проекту пролунали пісні художнього колективу центру «Купава» керівник Людмила Волкова, провідний методист центру С. Рубанович Відео-операторська робота, режисер монтажу - провідний методист центру Ангеліна Тарасенко. Фото-фіксаж - провідний методист центру - Сергій Гумнюк. Над матеріалом також працювали завідувач відділу НТФЕ Кучеренко С.Г.

5.07.2021 р. - 18.08.2021 р. З метою популяризації родини як одвічної основи суспільства та беззаперечної складової, що об'єднає різні народи та національності. Робота над створенням відеоролику «Роде мій», розпочалась з написання авторського вірша «Роде мій» завідуючою відділом НТФЕ Світланою Кучеренко, саме цей твір став текстовою основою подальшого ролику. Музичний матеріал професійно підібрав провідний методист центру Сергій Тартан, який в подальшому і озвучив власним голосом матеріал. Відео-запис, підбір сюжетних фото, і врешті-решт монтажматеріалу здійснила керівник студії відділу НТФЕ - Ангеліна Тарасенко. Саме такі матеріали покликані формувати національну свідомість, родинні цінності у різних вікових категоріях. Матеріал розміщений на офіційному сайті ООЦУК.

Всеукраїнські художньо-мистецькі проекти. Акції.

17.02. - 18.02.2021 р. Відбулась Всеукраїнська мистецька акція «Письмена на полотні» на базі Одеського центру української культури, розпочалась головна історична частина акції «Письмена на полотні», вишивання на старовинному полотні унікальних українських народних орнаментів, які зібрала і систематизувала Ольга Петрівна Косач – Драгоманова (Олена Пчілка – матір Лесі Українки). Учасників акції привітали співorganizатори: директор ООЦУК - Валентина Вітос, завідуючий відділенням художнього оформлення, викладач спеціальних дисциплін Одеського художнього коледжу ім. М.Б. Грекова, член ООО НСХУ Віктор Миколайович Гоманюк, заступник директора з навчально-методичної роботи та міжнародних зв'язків Березівського вищого

професійного училища Державного університету «Одеський політехнічний університет» Шевченко Григорій Олександрович. Гості подякували керівнику Одеського обласного центру української культури В.Г. Вітос за долучення до Всеукраїнської мистецької акції «Письмена на полотні», в ході програми Валентина Гнатівна презентувала особисту вишивану сорочку оздоблену орнаментом славнозвісної «косачівської вишивки», також директор розповіла цікаві історичні та автобіографічні факти з життя Л.Українки. В програмі прозвучали пісні у виконанні солістів ООЦУК С.Рубанович, В.Прокурор, М.Устянської, Д.Дмитрика, М.Левицького, протягом всього заходу лунали українські інструментальні мелодії у виконанні провідного методиста центру Ю. Коротченко. Автор проекту вишивки від Одещини, Людмила Козанчук, розповіла присутнім про технічні та сакральні знаки обраного орнаменту. В рамках акції всі присутні мали можливість особисто вишивати орнамент на історичному полотні, яке далі буде подорожувати Україною. Фото-зйомка С.Гуменюк. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами.

19.02.2021 р. На базі Одеського обласного центру української культури була проведена акція пам'яті, присвячена Героям Небесної Сотні «Янголи пам'яті», долучилися всі працівники центру начолі з директором В. Вітос, а також учнівська та студентська молодь м. Одеси. Акція, що була проведена з метою ознайомлення школярів із історичним та суспільним значенням Революції гідності, Героїв Небесної Сотні, вшанування героїзму українських захисників і тих, які полягли, і тих, які сьогодні зі зброєю в руках захищають суверенітет України. В рамках акції «Янголи пам'яті» (яку в Україні започаткувала А.Рудницька) - відвідувачами центру було виготовлено - 100 паперових янголів спільно з учнівською та студентською молоддю Одещини. Символи було передано навчальним закладам м. Одеси з метою вшанування пам'яті Героїв. В ході акції прозвучали тематичні пісні у виконанні солістів ООЦУК Світлани Рубанович; Михайла Левицького. Захід проведено з метою вшанування пам'яті Героїв України та національно-патріотичним вихованням молодого покоління. Звукооператор заходу провідний методист центру - С.Тарган, фото-зйомку виконав провідний методист центру -С.Гуменюк. (Загальна кількість присутніх - 50 осіб). Захід відбувся за всіма карантинними вимогами.

26.11.2021 р. Оприлюднення на офіційній сторінці фейсбук ООЦУК тематичного відео-ролику до Дня пам'яті жертв голодоморів: «Біль України», долучення до Всеукраїнської акції «Запали свічу». У заході взяли участь всі відділи разом з директором ООЦУК В.Г.Вітос. Провідні методисти центру С. Рубанович та С.Кулик виконали тематичний вокально-інструментальний твір «Свіча» композитора М.Скорика. Завідуюча відділом ДПМ Димова А.І., завідуюча відділом НКС Панасюк М.В., методист Центру Казанчук Л.А. підготували тематичну експозицію присвячену темі голодомору. Завідуючий науково-методичним відділом Діденко М.О. озвучив дикторський текст, концепцію програми підготувала завідуюча відділом НТФЕ С. Кучеренко, відповідальна за відео-монтаж працівник центру А.Тарасенко, фотоматеріал - С. Гуменюк. Кількість присутніх на заході - аудиторія онлайн 100 осіб.

21.12.2021 року. На базі ООЦУК розпочалась «Всесвітня мистецько-духовна акція передачі пластунами Віфлеємського вогню миру». Передача Віфлеємського вогню, привезеного членами Національної скаутської організації України з місця народження Ісуса Христа. Захід розпочався виконанням класичних творів хором колективом ім. К.Данькевича Одеського коледжа мистецтв. Після чого до слова були запрошені директор департаменту культури, національностей релігій та охорони об'єктів культурної спадщини ОДА Олійник Олена Володимирівна та директор ООЦУК Вітос Валентина Гнатівна. Зі словами прагнення миру, єдності, злагоди уповноважені особи, в рамках акції прийняли символічний благодатний вогонь. Лідер скаутського об'єднання «Одисей» В'ячеслав Сичов, в рамках акції подякував всім присутнім. Атмосферу гармонії та благодаті продовжив хоровий колектив Одеського коледжу мистецтв ім. К.Данькевича музичним твором «Молитва за Україну». Загальна кількість присутніх - 57 осіб.

Обласні фестивалі. Конкурси

Фестиваль одна з жанрових форм, яка вдало може поєднувати народні традиції, звичаї та обряди, розмовний, вокальний, музичний жанри, об'єднуючи минуле й майбутнє народу, різні покоління людей, що інтегрують у високо розвинену сучасну українську націю. У 2021 році фестивалі та конкурси були і залишаються важливими мотивуючими чинниками для представників творчої спільноти. Відділом НТФЕ було проведено 7 обласних фестивалів.

26.02.2021 р. на базі Одеського обласного центру української культури був проведений дистанційний конкурс літературно-музичних композицій «Поезія долі», присвячений 150-річчю від Дня народження Л. Українки. Конкурс проводився з метою вивчення творчості Л. Українки, популяризації українських класичних творів, а також розширення «географії конкурсантів». У конкурсі взяли участь понад 400 учасників з України та країн Італії, Естонії, Молдови, читали у відео-зверненнях поезію Лесі Українки українською, гагаузькою, болгарською мовами. Перегляд відео-номерів учасників було здійснено за участі професійного журі у складі: народного артиста України Б. Чуфуса, народної артистки України Д.Малої, заслуженої артистки України Л.Чернецької, директора ООЦУК В. Вітос., зав.відділом НТФЕ С. Кучеренко, провідного методиста ООЦУК С. Рубанович. Журі протягом семи годин переглядали відео версії поетичних номерів, оцінювали виконавську майстерність учасників конкурсу, надавали об'єктивні рецензії. Переможців конкурсу нагороджено «дипломами», учасникам розіслані електронні «подяки» за участь. В програмі дистанційного конкурсу у форматі «Майстер художнього слова» прозвучала лірична поезія Л.Українки у виконанні народної артистки України Діани Малої. Звукооператор заходу провідний методист центру С.Тартан, фото-зйомку виконав провідний методист центру С.Гуменюк. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами. *(Загальна кількість присутніх - 20 осіб).*

9.03.2021 р. В концертній залі Одеського обласного центру української культури, розпочав свою роботу XII фестиваль літературно-музичних композицій, моно-вистав та читців «Співець українського слова». Захід відкрив голова журі, народний артист України - Богдан Дмитрович Чуфус, головним дороговказом майстра художнього слова до учасників було, за можливості, подолати хвилювання перед виходом на сцену та поринути в неймовірну глибину почуттів й переживань Кобзаревих творів. Цьогорічна кількість учасників мала значну відмінність з попередніми роками, у зв'язку з карантинними обмеженнями на фестиваль прибуло 30 учасників - читців. По закінченню основної конкурсної частини, за програмою фестивалю всіх присутніх запросили до майстер-класу з живопису за творами Т.Г. Шевченка, який провела Лариса Дем'янишина (*член Національної спілки художників України*). Лариса Семенівна за невеликий проміжок часу відкрила для юної аудиторії фестивалю Т.Г. Шевченка як художника та зацікавила присутніх долучитися до малювання картин за творами Великого Кобзаря. Майстер-Клас з живопису під час проведення фестивалю «Співець українського слова» проводився вперше, але спостерігаючи за активністю учасників маємо надію, що даний формат буде використовуватися і в майбутньому.

Цього дня всі найталановитіші отримали дипломи та були відзначені подяками від ООЦУК, які вручали особисто директор центру Валентина Гнатівна Вітос, народний артист України Богдан Чуфус, який відзначив переможців художнього слова.

В програмі заходу прозвучали музичні твори на сл. Т.Г. Шевченка. Пісні «По діброві вітер виє, гуляє по полю» виконав вокальний ансамбль центру «Заграва» керівник В.Прокурор; пісня «У перетинку ходила» у виконанні вокального ансамблю «Горлиця» (худ. керівник А. Чернега), які прибули з Новоборисівської ОТГ Роздільнянського р-ну. Ведучі фестивалю - провідні методисти центру Світлана Рубанович та Марія Устянська. Звукооператор заходу провідний методист центру - С.Тартан, фото-зйомку виконав провідний методист центру - С.Гуменюк. Захід відбувся за всіма карантинними вимогами. (*Загальна кількість присутніх - 50 осіб*).

2.10.2021 р. В рамках реалізації заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини», з метою популяризації та розвитку аматорського театрального мистецтва в Одеській області, відповідно до плану роботи Одеського обласного центру української культури, з метою розвитку та популяризації аматорського мистецтва був проведений обласний фестиваль аматорського театрального мистецтва „Театральна весна”.

Нажаль, в цьому році у зв'язку з погіршенням епідеміологічної ситуації в області кількість учасників аматорських театральних колективів склала 5 колективів, які виступали онлайн на сцені та два колективи (*онлайн дистанційні учасники*). Склад оргкомітету фестивалю переглянув представлені вистави, учасники отримали спеціальні дипломи та подяки фестивалю. До складу оргкомітету фестивалю увійшли: Чуфус Богдан Дмитрович – народний артист України; Вітос Валентина Гнатівна – директор ООЦУК; Макайонек Світлана Пилипівна – в.о. директора Одеського обласного навчально-методичного

центру закладів культури та мистецтва; Діденко Микола Олександрович – завідувач науково-методичного відділу ООЦУК; Кучеренко Світлана Григорівна – завідувача відділом народної творчості фольклору та етнографії ООЦУК; Кулик Софія Василівна – провідний методист центру української культури, аспірант Одеської Національної Академії ім. А. Нежданової. Голова оргкомітету провів ідейно-тематичний аналіз по виступу кожного колективу. Учасникам вручили спеціально виготовлені дипломи та подяки з логотипами фестивалю. Звукове забезпечення заходу здійснив провідний методист відділу НТФЕ - С.Тартан; Фото – репортаж методист ООЦУК - С.Гуменюк. Фестиваль проводився за всіма карантинними вимогами, кожному колективу був наданий особистий час виступу. Загальна кількість присутніх – 75 осіб.

12.06.2021 р. В рамках реалізації заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини», з метою популяризації духової музики в Одеській області, відповідно до плану роботи Одеського обласного центру української культури на 2021 рік в с. Визирка Лиманського району був проведений обласний фестиваль духових оркестрів «Срібні сурми».

До складу журі фестивалю увійшли: Семенов Віктор Данилович – начальник військового оркестру служби Південного Оперативного командування 2001-2006 рр., диригент Центру Військово-музичного мистецтва Військово – Морських Сил Збройних Сил України, голова журі; Познанський Петро Дмитрович – старший викладач Одеського коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича, відмінник освіти України; Карауш В'ячеслав Валерійович, завідувач відділом ударно-духових інструментів Одеського коледжу культури та мистецтв ім. К.Ф. Данькевича.

Участь взяли 9 духових колективів з різних куточків Одещини, апофеозом фестивальної програми став показовий виступ Оркестру Одеського муніципального театру духової музики імені народного артиста України Олександра Саліка. Фестиваль традиційно відбувся за номінаціями: «Дорослі колективи»; «Дитячі колективи». Оцінювали виступи учасників компетентне журі у складі: Семенов Віктор Данилович – голова журі, начальник військового оркестру служби Південного Оперативного командування 2001-2006 рр., диригент Центру Військово-музичного мистецтва Військово – Морських Сил Збройних Сил України, голова журі; Познанський Петро Дмитрович – старший викладач Одеського коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича, відмінник освіти України. На фестивалі були присутні понад 500 учасників та глядачів.

9.10.2021 р. Дистанційний обласний фестиваль-конкурс поетів-аматорів «Осінь у Бірзулі» відбувся з метою популяризації поетичної складової Одещини, в рамках заходу на базі Центру були розглянуті заявки учасників фестивалю. Організаційний комітет у складі Інни Іщук та Олега Дряміна (членів ООО Національної спілки письменників України) провели аналітичний розбір творів учасників за номінаціями фестивалю. До складу комітету долучились також працівники ООЦУК: В.Вітос - директор ООЦУК, М. Діденко - завідувачий науково-методичним відділом, С.Кучеренко - завідувачою відділом НТФЕ, провідний методист ООЦУК С.Кулик. Звукове забезпечення заходу здійснив провідний методист відділу НТФЕ - С.Тартан. У зв'язку з

епідеміологічною ситуацією в цьому році участь прийняли 24 учасника. За підсумками роботи оргкомітету фестивалю учасники отримали нагороди у вигляді дипломів, подяк. Загальна кількість присутніх - 300 осіб.

30.11.2021 р. Відбулось засідання оргкомітету II обласного дистанційного огляду обрядових дійств «Намисто роду». Захід проведено з метою виховання у людей різних вікових категорій, насамперед молоді, відповідального ставлення до відродження збереження та популяризації народних традицій, звичаїв та обрядів, залучення до огляду мешканців територіальних громад. Підведення підсумків роботи оргкомітету відбулось згідно перегляду обрядових дійств, з точки зору режисерсько - постановчого напрямку, вокально-інструментального рівня виконавської майстерності, етнокультурної специфіки, організації простору обрядів, а також використання костюмів. До складу робочої групи організаційного комітету увійшли працівники ООЦУК: завідуючий науково-методичним відділом М.О. Діденко; завідувача відділом НТФЕ С.Г.Кучеренко; завідувача відділом ДПМ Димова А.І.; завідувача відділом НКС Панасюк М.В.; керівник жіночого вокального колективу В.П. Прокурор; керівник тріо бандуристів «Млада» Чернецька Л.Т.; провідні методисти відділу НТФЕ: Рубанович С.С.; Дмитрик Д.В.; провідний методист Кулик С.В.; провідний методист науково-методичного відділу Устянська М.В. Звукове забезпечення заходу здійснив провідний методист відділу НТФЕ С.Тартан. На засіданні було розглянуто понад 50 відео-заявок учасників, матеріали опрацьовані та підготовлені на розгляд членів журі.

16.12.2021р. Засідання членів журі обласного дистанційного огляду обрядових дійств «Намисто роду». Підведення підсумків відбулось у «ZOOM»-форматі, журі у складі: директора ООЦУК- В. Вітос; доцента кафедри краєзнавства та фольклору Державного університету ім. Мечникова - Петрової Н.О.; директора центру національних культур - Мунтян М.О.; заслуженої артистки України, доцента кафедри народних інструментів Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової Людмили Теодорівни Чернецької. Переможців обласного дистанційного огляду обрядових дійств «Намисто роду» нагороджено:

Дипломами I ступеня: українське календарно-обрядове дійство «Сяйво Різдвяної ночі», КУ «Обласний центр національних культур у м. Рені», керівник Галина Дюріс; обряд «Випікання весільного короваю», Борсуківський сільський клуб КЗ «Центр культури та дозвілля» Балтської міської ради, керівник Борбела Ірина Володимирівна; «Бессарабська баніца», Одеський обласний центр болгарської культури в м. Болград, керівник Іванова Галина Миколаївна; «Старовинний албанський обряд – весілля», Каракуртський заклад середньої освіти Василівської сільської ради Болградського району, керівник Дерментлі Наталія Іванівна; гагаузький обряд «Года», Олександрівський Будинок культури, Болградський район, керівник Василіогло Олена Михайлівна.

Дипломами II ступеня: свято Трійці «З Трійцею будьте здорові», КЗ «Центр культури і дозвілля Любашівської селищної ради», керівник Бойко Тетяна; Обряд зустрічі весни (Гаївка), КЗ «Центр культури, дозвілля і туризму»

Савранської селищної ради Подільського району, керівник Яновська Людмила Арнольдівна; обряд «СирниЗаговезни. Прошка», Баннівський будинок культури, керівник Генчева Тетяна Семенівна; обряд «Обчитване на коледенскіяткаравай» (читання молитви Різдвяному короваю), Криничненський Будинок культури, Болградський район, керівник Ніколаєва Ольга Іванівна; Болгарський зимовий обряд «Коледа», КЗ «Зорянський сільський будинок культури», Білгород – Дністровський район, керівник Стоянова Ірина Миколаївна; молдовський народний обряд «Збір винограду», Лиманська філія КЗ ЦКіД Ренійської міської ради, Ізмаїльський район, керівник Ткач Валентина Савеліївна.

Дипломами III ступеня: календарно – обрядове дійство «Маланка ходила, Василя водила», КУ Білгород – Дністровський Центр культури та дозвілля», м. Білгород – Дністровський, керівники Валентина Афанасіївна та Михайло Іванович Нікіруй; вокально – хореографічна композиція «Вулиця» (вик. ансамбль пісні і танцю «Криниченька», Андрушівський міський будинок культури, Бердичівський район Житомирська область, керівник Рудницька Наталя Іллівна; український обряд «Колодій», КЗ «Центр культури і дозвілля» Балтської міської ради, керівник Ткач Петро Астафійович; реконструкція календарно – обрядового дійства «Жнива» та «Традиційне випікання хліба», Центр культури і дозвілля Куяльницької сільської ради, Подільський район, керівник Зелінська Олена Вячеславівна; гагаузький різдвяний обряд «Колада», Котловинський сільський будинок культури Ренійської міської ради Ізмаїльського району, керівник Булгар Галина Іванівна, Котляренко Жанна Дмитрівна. Болгарське народно-обрядове дійство «Лазарев день та Вербниця», Петрівський сільський будинок культури Тарутинської селищної ради Болградського району, керівник Бугор Надія Федорівна. Всього в огляді прийняли участь понад 70-ти учасників.

15.12.2021р. Відбулась підсумкова відео-зустріч та розгляд відео-номерів учасників обласного дитячого багатожанрового фестивалю «В гостях у Миколая». Цьогорічний кількісний склад учасників склав понад 250 осіб з різних ОТГ Одеської області. Фестиваль проводиться з метою популяризації дитячої творчості, підтримки дитячих самодіяльних колективів. В зустрічі прийняли участь провідні методисти ООЦУК: завідувача відділом НТФЕ С.Кучеренко; завідувача відділом ДПМ Димова А.І.; провідні методисти центру: С.Кулик, С.Рубанович, Д.Дмитрик, М. Устянська. В ході зустрічі учасники молодіжного гурту «Купава» (керівник Л. Волкова) заспівали тематичні пісні про Святого Миколая, привітали учасників фестивалю. Звукове забезпечення заходу здійснив провідний методист відділу НТФЕ - С.Тарган. Оператор відео зйомки та монтажу матеріалу здійснила керівник студії А.Тарасенко.

Переможці фестивалю нагороджені дипломами у номінаціях:

- «Вокальний жанр». Вікова категорія від 7 до 9 років. Дипломи «I ступеня» отримали: вокальний колектив Студії академічного вокалу та бандури, керівник-Калюжна Аліна Андріївна, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання»; вокальний ансамбль «Зірочки», керівник Дейнега

- Ольга Сергіївна, концертмейстер Гринишина Лоліта Альбертівна, Южненська школа мистецтв; Івченко Дар'я Віталіївна, керівник Кулик Софія, Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання»; Таран Софія Олександрівна 5 р., керівник Кулик Софія, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання»; Шевченко Меланія, керівник Таркановська Олена, Палац культури м. Чорноморськ.
- Дипломами «II-ступеня» нагороджені: Єршова Софія Максимівна, керівник Калюжна Аліна Андріївна, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання»; вокальний ансамбль Студії академічного вокалу та бандури, керівник-Кулик Софія, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання».
  - Дипломами «III-ступеня» нагороджені: вокальний колектив «Littlestars», керівник - Борня Марина Федорівна. Ренійська ТГ, с. Новосільське, Ізмаїльський р-н; Дроботенко Марія Олегівна, керівник-Шульга Світлана Петрівна, Білгород-Дністровський р-н., с. Дивізія; Арсеніч Софіанна Володимирівна, керівник Кулик Софія, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання».
  - Вікова категорія від 9 до 12 років. Дипломи «I-ступеня» отримали: Лукашук Єлизавета Юріївна, керівник Лукашук Яна Анатоліївна, Подільський р-н., с. Бочманівка; Попович Діана, керівник Таркановська Олена, Палац культури, м. Чорноморськ.
  - Дипломами «II-ступеня» нагороджені Рязанова Поліна, керівник Таркановська Олена, Палац культури м. Чорноморськ; дует Єршова Наталія Максимівна та Вулканова Діана Миколаївна, керівник Калюжна Аліна Андріївна, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання»; вокальний колектив «Струмочок», керівник Борня Марина Федорівна. Ренійська ТГ, с. Новосільське, Ізмаїльський р-н.
  - Дипломи «III-ступеня» отримали: вокальний гурток «Симфонія», керівник Брегуце Олена Миколаївна, село Молога; Асадча Єва Олександрівна, керівник Орлюк Валентин Олександрович, Подільський р-н., с. Борщі.
  - Вікова категорія від 12 до 16 років. Дипломами «I-ступеня» нагороджені: народний вокальний ансамбль «Романіце», керівник Тудорашку Валерій Семенович та Окішор Олена Петрівна, Ренійська ОТГ; Турчин Владислав, керівник Карпенко Світлана, Стрюківський БК, Березівський р-н.
  - Диплом «II-ступеня» отримали: Несміянова Кіра, керівник Таркановська Олена, Палац культури, м. Чорноморськ.
  - Дипломом «III-ступеня» нагороджені: гурт «Хуліганки», керівник Привалова Олена Олександрівна, Роздільнянський р-н., с. Великоплоське; Гах Каріна Романівна, керівник Карпенко Світлана Георгіївна, Стрюківський БК, Березівський р-н; учнівський колектив 7-го класу, керівник Миронюк Аліна Віталіївна. Доброолександрівський ЗЗСО I-III ст., Дальницька ТГ. «Театральний жанр». Особлива відзнака Студії театального мистецтва "АніКа", КЗПО Одеського БДЮТ «Тоніка», художній керівник Бондаренко Антон Володимирович, хореограф-постановник Бондаренко Катерина Михайлівна.

- «Інструментальний жанр». Вікова категорія від 7 до 9 років. Диплом «І-ступеня» - ансамбль «Роздільнянські музиченьки», керівник Лужанська Наталія Федорівна, концертмейстр Кальнева Світлана Миколаївна. КЗ «Роздільнянська міська школа мистецтв».
- Диплом «ІІ-ступеня» - Івченко Дар'я Віталіївна, керівник Макарова Маргарита Олегівна, с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання».
- Диплом «ІІ-ступеня» - Полторак Андрій Володимирович, викладач Тітова Олена Володимирівна, м. Одеса, КЗПСО МШ№1 ім.Е.Г.Гілельса.
- Диплом «ІІІ-ступеня» Юрченко Камілла Віталіївна, керівник-Макарова Маргарита Олегівна. с. Красносілка, КЗ «Центр художньо-естетичного виховання».
- Вікова категорія від 9 до 12 років. Диплом «ІІ-ступеня» - Ширікалов Антон Павлович, викладач Тітова Олена Володимирівна, м.Одеса, КЗПСО МШ№1 ім.Е.Г.Гілельса.
- «Розмовний жанр». Вікова категорія від 7 до 9 років. Диплом «І-ступеня» - Віталій Ломов, Софія Кордюк, Евеліна Куяк. Театральний колектив «Соняшник», м. Рені, Ренійської територіальної громади, Ізмаїльського р-ну.
- Диплом «ІІ-ступеня» - Камінська Ангеліна та Камінський Денис, керівник Грачова Анастасія Олександрівна, с. Новаеметівка, Біляївська територіальна громада.
- Диплом «ІІ-ступеня» - Бондаренко Аня, студія театального мистецтва «АніКа» КЗПО Одеського БДЮТ «Тоніка», м. Одеса.
- Диплом «ІІІ-ступеня» - Єфіменко Святослав, керівник Волошина Алла Олегівна, с. Новаеметівка, Біляївська територіальна громада.
- Диплом «ІІІ-ступеня» - Зюзіна Віра Олегівна, керівник Кудрявцева Тетяна Олександрівна, Роздільнянський район с. Великоплоське.
- Вікова категорія від 9 до 12 років. Диплом «І-ступеня» - Васалатій Марія Вадимівна, керівник Люльчак Людмила Василівна. Будинок культури с. Осички, КЗ «Центр культури дозвілля і туризму» Савранської селищної ради.
- Диплом «ІІ-ступеня» - Потложа Ігор Сергійович, керівник Ткач Валентина Савеліївна. Читач Лиманської філії КЗ «ЦКіД» Ренійської міської ради, Ізмаїльського р-ну.
- Вікова категорія від 12 до 16 років. Диплом «І-ступеня» - Єрикалін Михайло Миколайович, керівник Арещенко Яна Володимирівна. Гурток художнього читання «Прем'єра» Любашівського БК КЗ «Центр культури і дозвілля Любашівської селищної ради».
- Диплом «ІІ-ступеня» - Фінік Вікторія Віталіївна, керівник Матевосян Надія Андріївна, будинок культури с. Концеба КЗ «Центр культури дозвілля і туризму» Савранської селищної ради.
- Диплом «ІІІ-ступеня» - Сучану Аура Костянтинівна, керівник Ткач Валентина Савеліївна, читачка Лиманської філії КЗ «ЦКіД» Ренійської міської ради, Ізмаїльського р-ну. Кількість присутніх – аудиторія онлайн – 500 осіб.

Семінари, zoom-наради

Протягом року провідні методисти ООЦУК брали участь в проведенні семінарів-нарад з директорами базових клубних закладів територіальних громад, таких як: «Децентралізація як фактор трансформації закладів культури» методисти брали участь у ZOOM-заходах, найцікавішими та продуктивними з них були наступні: ZOOM-конференція тема: «Анонс он-лайн заходів та обласних фестивалів у 2021 р.», кількість присутніх - 80 осіб. Відділ НТФЕ також взяв участь в семінарі-наradі з директорами базових клубних закладів територіальних громад «Децентралізація як фактор трансформації закладів культури». Директор Одеського обласного центру української культури Вітос В.Г. у своїй вступній промові відмітила, що зі створенням об'єднаних територіальних громад та ліквідацією районів, в області з'явилося багато нових культпрацівників, у зв'язку з чим ООЦУК вже зараз працює над реформатуванням своєї роботи в плані подальшої співпраці з клубними працівниками та підвищення фахової кваліфікації. Під час наради розглянуті нагальні питання розвитку української культури у розрізі прийнятих змін до Закону України «Про культуру». Директор Одеського обласного центру української культури Вітос В.Г. провела з учасниками наради обговорення Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру», щодо загальних засад надання населенню культурних послуг». В нараді взяла участь доктор філософських наук, професор кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України Овчаренко С.В. Також були розглянуті питання формату нового типу клубного закладу, організація культурно-просвітницьких заходів в онлайн-режимі за допомогою програми Zoom, з якими ознайомили учасників наради: завідувач відділу НМ Діденко М.О., завідувач відділу НТФЕ Кучеренко С.Г., провідний методист центру Дем'янишина К.Г.; технічне оснащення (відео проектування) здійснював провідний методист відділу НТФЕ Дмитрик Д.; звукооператор заходу - провідний методист відділу НТФЕ Тартан С.; фото - провідний методист центру С.Гуменюк. Кількість присутніх понад - 70 осіб. Розробка технічних рекомендацій для написання сценарії. «ZOOM-конференції». Тема: «Написання сценарію, технічні вимоги та опис заходів в рамках підготовки річного текстового звіту», спікер С.Кучеренко. У зв'язку з великим відсотком працівників клубних закладів, які почали працювати у 2020-2021 без фахової освіти, для організації якісної культурно-дозвіллевої діяльності, розбір вищезазначених тем є необхідним.

Аматорське мистецтво

На базі ООЦУК займається – 8 аматорських колективів: жіночий вокальний колектив «Заграва», керівник В. Георгица; вокальний ансамбль «Сонячні крила», керівник В. Георгица (на громадських засадах); народний етно-гурт «Зорецвіт», керівник Е. Шапкіна; ансамбль народної пісні «Слов'яни», керівник С. Дубський; тріо бандуристів «Млада», керівник Л.Чернецька; молодіжний гурт «Купава», керівник Л.Волкова; молодіжний вокальний ансамбль «Мальви», керівник М. Устянська (на громадських засадах); «Арт-студія фото та відео мистецтва», керівник А.Тарасенко. Аматорське мистецтво, самодіяльна художня творчість є важливою складовою духовного й культурного розвитку громад Одеської області. На території Одещини розвиток аматорського мистецтва пов'язаний, перш за все, з вокальним-хоровим та народно-гуртовим співом.

Здобутки колективів художньої самодіяльності

Протягом 2021 року колективи брали активну участь у фестивально-конкурсних заходах. Так, народний етно-гурт «Зорецвіт» у фольклорній програмі «Одещина колядує», яка популяризує народні звичаї та традиції. Вокальний ансамбль «Заграва» був учасником низки культурно-мистецьких та виставкових заходів, найяскравішим був виступ з концертною програмою народних пісень в рамках гастрономічного фестивалю «Любашівська ковбаса». Вокальний ансамбль «Заграва», керівник В.П.Прокурор; молодіжний гурт «Купава», керівник Л.Волкова; провідний методист відділу С.Кулик; провідний методист відділу НТФЕ С.Рубанович; провідний методист Д. Дмитрик; соліст ООЦУК М.Левицький взяли участь в тематичному концерті з нагоди 30-ї річниці Незалежності України, «Велич нації», що відбувся на базі ООЦУК напередодні свята. Участь учасниць фольклорного ансамблю «Зорецвіт» в тематичній програмі до «Дня Гідності та Свободи». Соліст молодіжного гурту «Купава» Артем Галіс, керівник Л. Волкова, взяв участь у всеукраїнському телепроекті: «Україна має талант». До міжнародного дня сім'ї на базі ООЦУК була проведена вокально-інструментальна програма «Лунають чарівні звуки бандури», тріо бандуристів «Млада», керівник Людмила Чернецька. Колективи ООЦУК виступили з концерним блоком в рамках традиційного Всеукраїнського «Параду вишиванок» в м. Одеса. Концертну програму розпочали: вокальний ансамбль «Заграва», керівник Валентина Прокурор; молодіжний гурт «Купава», керівник Людмила Волкова. Концертний блок завершив етно-гурт «Зорецвіт», керівник Елеонора Шапкіна, з фольклорною інтерактивною програмою «Обжинки». Підсумковою програмою олодіжного гурту «Купава» у флешмобі [#Одещина колядує](#) "Тиха ніч" - християнською різдвяною піснею, що належить до нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО створеною в Австрії в 1818 році композитором і церковним органістом Францом Грубером.

Етно-гурт «Зорецвіт»

(керівник Шапкіна Елеонора Сергіївна/ померла 8.12.2021 р.)

Своїм напрямком роботи етно-гурт «Зорецвіт» обрав аутентичний фольклор півдня України, зокрема Одеської області і сценічну реконструкцію обрядів народного календаря. Рік для колективу розпочався участю у фольклорній програмі «Одещина колядує.» Запис відеоролику в якому співали колядки - щедрівки за участі етно-гурту «Зорецвіт», Елеонора Сергіївна керівник колективу розповіла глядачам про традиції обрядів зимового циклу українців, про те, які співали колядки-щедрівки в давнину на Україні та які дійшли до наших часів. В рамках програми народний аматорський колектив «Зорецвіт» разом з керівником Е. Шапкіною заспівали обрядових пісень В цьому році такою програмою були пісні і обрядові дії до Купальських свят. Протягом року реконструйовано дев'ять тематичних програм до свят Зими: колядування і щедрювання; весни: вербна неділя і зустрічі весни; літа: русалії, водіння тополі і Купали; осені: дівочі обряди до свята Покрови і сцени українського весілля. З цими програмами колектив багато виступає на різних сценічних площадках міста і області, бере участь у обласних та всеукраїнських семінарах-практикумах; з програмою «Водіння Тополі». Традиційно протягом 2021 року «Зорецвіт» проводить етно-вечірки до народних свят. Колектив поповнює свій репертуар та продовжує відроджувати автентичний фольклор Одещини. *(8 грудня 2021 року після тяжкої хвороби померла керівник колективу Е.С. Шапкіна).*

Тріо бандуристів «Млада»

(керівник Людмила Чернецька)

Ансамблем створено цикл програм, які вміщують в собі обробки народних пісень, власні твори та авторські твори сучасних українських композиторів. Даний колектив є лауреатом відбіркового туру Всеукраїнського фестивалю бандурного мистецтва ім. Вересая. Тріо бандуристів «Млада» - самобутній мистецький колектив, який займається на базі ООЦУК, керівником якого є Людмила Чернецька. Головною творчою метою колективу у 2021 році є значне розширення уявлення про бандуру, демонстрування широких можливостей національного інструменту та його перспективи у сучасному музичному мистецтві. За короткий час творчого життя колектив вже набув популярності, загального визнання і став окрасою мистецьких заходів Одещини. Окрім музичних виступів створено також літературно-музичні композиції, які протягом року були включені до обласних заходів.

У репертуарі колективу – твори композиторів-класиків, народні композиції в сучасній обробці та інші. Ансамбль постійно працює над оновленням репертуару, пропагуючи українську народну пісню, Шевченківське слово, народний інструмент – бандуру, яку презентує глядачеві як стильний сучасний інструмент. Протягом року колектив систематично приймав участь у концертних заходах, фестивалях, благодійних акціях. 08.07.2021р. Проведення

заходів в рамках міжнародних свят. До міжнародного дня сім'ї на базі ООЦУК була проведена вокально-інструментальна програма «Лунають чарівні звуки бандури» за участі провідного методиста відділу НТФЕ Софії Кулик, ансамблю бандуристів «Млада» керівник Людмила Чернецька. Лунали українські та світові музичні твори, а також тематичні пісні. У цьому році склад колективу оновився, музичні твори у виконанні «МЛади» є невід'ємним атмосферним доповненням онлайн та офлайн заходів.

Фольклорний етно-гурт «Заграва» (керівник *Валентина Прокурор*)

Вокальний ансамбль «Заграва», керівник В.П.Прокурор, протягом року значно розширив репертуар, брав активну участь майже у всіх планових заходах центру. З окремими концертними блоками колектив виступив в рамках «Вишиванкового фестивалю»; 25 вересня провідні методисти відділу та вокальний ансамбль «Заграва» взяли участь у гастрономічному фестивалі «Любашівська ковбаса». Колектив протягом року проводив як офлайн заняття, так і он-лайн репетиції за програмою "Вокальне мистецтво» та об'єднував представників різних національностей Одещини.

У 2021 році актуальним завданням для вокального ансамблю «Заграва» було створення окремих концертних програм з елементами обрядодійств та вивчення обрядових пісень.

Одне з важливих місць у роботі вокального колективу займає робота з вивчення прекрасних зразків народної творчості: свят, обрядів, пісень (жартівливих, побутових, ліричних, обрядових,). Программою занять також передбачено вивчення зразків мистецтва інших країн та національностей що мешкають на території Одещини. 24.12.21 року вокальний ансамбль «Заграва» виступив на сцені ООЦУК зі звітною програмою: «Свято української пісні», в рамках якої прозвучали пісні з українських обрядів зимового циклу. Варто зазначити, що до складу колективу входять учасники різних вікових категорій професій, національностей, але всіх їх об'єднує любов до пісні. І це є продовженням невмирущого пісенного мистецтва.

Молодіжний гурт «Купава» (керівник *Людмила Волкова*)

Репертуар молодіжного гурту «Купава» складається з сучасних українських пісень, обрядових музичних творів. 2021 рік для колективу розпочався з запису відеоролику до «Дня Соборності України», участь брали солісти гурту: Артем Варшавський привітав українців з Днем Соборності та виконав пісню «Ми - українці». 27.04.2021р. Комплексний відеозапис «Великодні традиції», на платформі «МУЗЕЮ НКС», виконання великодніх

пісень виконали солісти гурту «Купава» разом з керівником Волковою Людмилою Георгієвною.

Молодіжний гурт протягом року підготував декілька календарно-обрядових блоків, підсумкова відео дитячого багатожанрового фестивалю «В гостях у Миколая». Фестиваль проводиться з метою популяризації дитячої творчості, підтримки дитячих самодіяльних колективів. В зустрічі взяли участь з концертним блоком обрядових пісень молодіжний гурт «Купава», керівник Л.Волкова, заспівали тематичні пісні: «Про Святого Миколая», «Колядки-щедрівки»; «Новорічні пісенні віншування».

Колектив постійно підвищує рівень виконавської майстерності, береактивну участь у регіональних, всеукраїнських та міжнародних заходах.

Ансамбль народної пісні «Слов'яни» (керівник Сергій Дубський)

Колектив складається з 6 виконавців і звукорежисера, всі учасники мають вищу музичну освіту, керівник ансамблю Сергій Дубський.

В репертуарі колективу музичні традиції слов'янських народів, пісні з їх неповторним колоритом і мелодійністю, виконуються в сучасних обробках і аранжуваннях. Протягом 2021 року колектив постійно брав участь в різних заходах, що проводяться в Одесі і Одеській області, і також за її межами, за умов адаптивного карантину колективом створені відео-концерти та відео-вечорниці, які розміщені на офіційній сторінці колективу. Репертуар розширюється у напрямку українського фольклору. Цього року ансамблем було створено декілька нових пісенних відео-робіт, серед них «Онлайн вечорниці», матеріал розміщено на різних інтернет-платформах.

<https://youtube.com/channel/UCmLYzQwW7JkjsObfW5BixqQ>.

Також глядачам були презентовані пізнавально-розважальні карантинні вечорниці.

<https://www.youtube.com/watch?v=XoyjCttblZA>

https://www.instagram.com/ansambl_slavyane/

Колектив постійно поширює репертуар пісень та залишається справжнім міжнародним брендом на всесвітніх сценічних майданчиках. До репертуару колективу входять понад 70 українських пісень.

Науково-методичний відділ

Керуючись чинним законодавством України, Указами Президента України, наказами Міністерства культури та інформаційної політики України, департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації пріоритетним завданням у роботі науково-методичного відділу є методичне забезпечення клубних закладів області.

Відділ виконує наступні функції:

- накопичення та аналіз інформації про методикау культурно-освітньої роботи;
- збір і узагальнення даних державної статистичної звітності про роботу клубних закладів, облік і аналіз основних показників соціокультурної діяльності;
- пошук і впровадження нових соціокультурних проєктів (практик);
- формування баз даних методичних і інформаційних матеріалів;
- вивчення попиту на культурні послуги;
- підвищення професійного рівня фахівців клубних закладів;
- організаційно-методичне забезпечення проведення фестивалів, оглядів та конкурсів;
- підготовку методичних рекомендацій на допомогу клубним працівникам та забезпечення ними клубних закладів;
- перспективне планування діяльності клубних закладів;
- розробку комплексних програм з пріоритетних напрямів державної політики в соціокультурній сфері.

У січні-лютому прийняті та оброблені статистичні 7нк (річна) та 7нк (річна зведена), а також текстові звіти про роботу клубних закладів області у 2020 році. За матеріалами звітів:

1. Підготовлені аналітичні матеріали з організації роботи методичних служб клубних закладів області до текстового звіту ООЦУК за 2020 рік.

2. Складено оновлений перелік клубних закладів області. Станом на 01.01.2021 року на Одещині - 729 закладів клубного типу:

- Центри національних культур – 5;
- Будинки народної творчості -1;
- Центри культури та дозвілля – 7;
- Палаці та Будинки культури – 410;
- Клуби – 306.

3. Продовжена робота з оновлення обласних та місцевих фестивалів і конкурсів та народних обрядів Одещини.

4. Оновлена база даних аматорських колективів області, яким присвоєно почесне звання «народний»/»зразковий».

5. Сформований каталог методичних відеоматеріалів показових заходів ООЦУК та оформлені теки матеріалів, організованих та проведених

спеціалістами ООЦУК показових культурно-освітніх та культурно-мистецьких заходів протягом 2020 року.

6. Оновлена база контактів органів та закладів культури територіальних громад області.

На початку березня відбувся установчий семінар-нарада для директорів базових клубних закладів територіальних громад «Децентралізація як фактор трансформації закладів культури». Директор Одеського обласного центру української культури Вітос В.Г. у своїй вступній промові відмітила, що зі створенням об'єднаних територіальних громад та ліквідацією районів, в області з'явилося багато нових культпрацівників, у зв'язку з чим ООЦУК вже зараз працює над переформатуванням своєї роботи в плані подальшої співпраці з клубними працівниками та підвищення їхньої кваліфікації.

Під час наради розглянуті нагальні питання розвитку української культури у розрізі прийнятих змін до Закону України «Про культуру». Директор Одеського обласного центру української культури Вітос В.Г. провела з учасниками наради обговорення Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру», щодо загальних засад надання населенню культурних послуг».

Важливим є науковий підхід до збереження культурного потенціалу територіальних громад та модернізації закладів культури - така тема презентації доктора філософських наук, проф.кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України Овчаренко С.

Також були розглянуті питання формату нового типу клубного закладу, організація культурно-просвітницьких заходів в онлайн-режимі за допомогою програми Zoom, з якими ознайомили учасників наради співробітники центру української культури Діденко М.О., Кучеренко С.Г. та Дем'янишина К.Г.

В семінарі-нараді взяли участь понад 80 працівників клубних закладів новостворених територіальних громад.

В області створено 91 об'єднану територіальну громаду, до складу яких входить 729 клубних закладів. Дещо складна ситуація з кадровим потенціалом: клубні заклади поповнюються новими працівниками, які, на жаль, здебільшого не мають відповідної спеціальної професійної підготовки. Тож для поліпшення ситуації та з метою методичної підтримки в становленні професійної майстерності молодих клубних працівників, на початку травня фахівці Одеського обласного центру української культури організували та провели онлайн-формат наради на платформі ZOOM «Нагальні питання щодо діяльності клубних закладів області».

Завідуючий науково-методичним відділом Діденко М.О. зупинився на короткому аналізі діяльності клубних закладів області у 2020 році. Завідуючі відділами з питань та охорони нематеріальної культурної спадщини Панасюк М.В. та народної творчості, фольклору та етнографії Кучеренко С.Г. ознайомили учасників наради з основними обласними заходами, у яких можуть брати участь майстри народної творчості та аматорські колективи територіальних громад.

Співробітники науково-методичного відділу спільно з колегами з відділу народної творчості, фольклору та етнографії організували та провели обласний фестиваль духових оркестрів «Срібні сурми». Фестиваль вдруге проходив у с. Визирка Одеського району. На жаль, цього разу у фестивалі прийняли участь лише вісім духових оркестрів та близько 200 учасників. Позначились карантинні обмеження, пов'язані з covid -19, які не дуже сприяли репетиційній роботі колективів у підготовці до цього престижного фестивалю. Під час відкриття заходу перед його учасниками та глядачами виступив гість фестивалю - Одеський муніципальний оркестр театру духової музики імені народного артиста України Олександра Саліка.

Компетентне журі у складі начальника центру військово-музичного мистецтва - начальника військово-оркестрової служби Військово-Морських Сил Збройних Сил України Суконника Любомира Ігоровича (голова журі), директора Одеського обласного центру української культури Вітос Валентини Гнатівни, начальника військового оркестру служби Південного Оперативного командування 2001-2006р.р., диригента Центру Військово-музичного мистецтва Військово-Морських Сил Збройних Сил України Семенова Віктора Даниловича, зав. кафедрою ударно-духової музики Одеського коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича Карауша В'ячеслава Валерійовича та старшого викладача Одеського коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича Познанського Петра Дмитровича визначили кращих з кращих.

Протягом квітня зібрана та систематизована інформація щодо передачі клубних закладів до спільної власності територіальних громад районів та комунальної власності територіальних громад області.

З метою подальшого налагодження та поліпшення співпраці ООЦУК з закладами клубного типу області, розроблені пропозиції щодо творчого розвитку відносин. Підготовлені матеріали щодо Основних положень діяльності клубних закладів та записана лекція на дану тему для розміщення на сайті центру та у соцмережах.

На виконання вимог наказів Міністерства культури України № 619 від 30.06.2017 р. «Про затвердження Положення про Всеукраїнський огляд – конкурс клубних закладів у сільській місцевості» та Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації № 145 від 02.08.202 р. «Про проведення обласного туру Всеукраїнського огляду – конкурсу клубних закладів у сільській місцевості» проведено регіональний етап Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості з метою вивчення, удосконалення та активізації діяльності клубних закладів, пошуку нових форм і методів культурного обслуговування населення, привернення уваги державних органів влади до проблем культури села.

Огляд-конкурс проводився у два етапи: перший – територіальний (ОТГ), другий – регіональний. Для організації та проведення територіального етапу огляду-конкурсу в об'єднаних територіальних громадах) було створено журі. За результатами аналізу діяльності клубних закладів у сільській місцевості журі

визначило переможців територіального етапу і подало матеріали до розгляду та вивчення регіональному журі.

Нажаль, у регіональному етапі огляду-конкурсу взяли участь лише 15 (з 663) клубних закладів у сільській місцевості з 12 (в області 91) територіальних громад області: Арцизької, Балтської, Бородінської, Вигодянської, Визирської, Захарівської, Зеленогірської, Роздільнянської, Саратської, Старокозацької, Татарбунарської та Шабської. Учасники огляду-конкурсу надали матеріали за 2020-2021 роки роботи у формі портфоліо, з узагальненням досвіду роботи і наочними матеріалами: плани роботи, програми, сценарії найцікавіших заходів, аудіо – та відеоматеріали, плакати, буклети, публікації ЗМІ тощо.

В цілому, після розгляду поданих на огляд-конкурс матеріалів, складається гарне враження про роботу Будинків культури с. Зоря Саратської ОТГ Білгород-Дністровського району, с. Визирка Визирської ОТГ Одеського району, с. Білине Балтської ОТГ Подільського району, с. Вигода Вигодянської ОТГ Одеського району, с. Калантаївка Роздільнянської ОТГ Роздільнянського району.

По завданню Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини працівниками відділу проведена робота з уточнення базової мережі клубних закладів Одеської області. Виявлено ліквідовані, за згодою Міністерства культури, клубні заклади у селах Веселе та Новопокровка Миколаївської ОТГ. Без згоди міністерства ліквідовано клуб у с. Олександрівка Ширяївської ОТГ. Всі ці клубні заклади виключені з базової мережі. Разом з тим внесені до базової мережі освітньо-культурний центр у селі Вигон Шабської ОТГ та клуб станції Мигаєве Новоборисівської ОТГ.

Проведена робота з уточнення кількості клубних закладів щодо їх передачі до новостворених територіальних громад:

- ліквідовано - Ізмаїльський методцентр;
- закриті 2 заклади, які орендували приміщення: Ширяївський селищний БК та Лиманський РБК;
- не переданий до складу Кілійської територіальної громади Кілійський районний будинок культури.

Працівники відділу брали участь у проведенні Вишиванкового фестивалю, обласного астрономічного фестивалю «Любашівська ковбаса» та у відкритті трьох виставок майстрів народної творчості Одещини.

У рамках проекту «Діловий простір: пошук, впровадження, досвід» провели онлайн-нараду з директорами Базових клубних закладів територіальних громад області.

Під час наради, яка тривала протягом двох годин, проведено майстер-клас щодо підготовки клубних закладів до складання звітів «Робота над підготовкою статистичного звіту 7-НК та текстового звіту про діяльність клубних закладів».

Накреслені напрямки планування роботи на наступний рік «Пріоритети у плануванні роботи клубних закладів області на 2022 рік».

Учасники наради ознайомилися з підсумками регіонального туру Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів сільської місцевості, обласних конкурсів кращого за професією «Майстер клубної справи» та народних обрядів «Намисто роду».

Розгляд зазначених питань дає можливість відповідальніше підійти до планування роботи на 2022 рік, що сприятиме підвищенню рівня організації у діяльності клубних закладів; покращити складання та здачі річного звіту клубними закладами області; підняти престиж професії клубного працівника.

Організатори наради відповіли на численні питання клубних працівників області. У нараді взяли участь понад 90 працівників культури.

До Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва Одеським обласним центром української культури було організовано визначення кращого за професією «Майстер клубної справи».

У 2021 році відзнаки «Майстер клубної справи» удостоєні:

- Нікіруй Богдан Михайлович, керівник народного фольклорного гурту «Русичі» КУ «Білгород-Дністровський Центр культури та дозвілля»;

- Олейнікова Олена Василівна, керівник народного вокального ансамблю «Усмішка» та народного тріо «Тоніка» Великодальницького сільського Будинку культури (III квартал) Одеського району;

- Патюк Анатолій Адамович, керівник народного хору «Берегиня» та народного вокального козацького гурту «Чорномор» КЗ «Міський палац культури «Дружба» Южненської міської ради;

- Рябенко Ольга Михайлівна, керівник народної циркової студії Олександрівського сільського Будинку культури Чорноморської міської ради.

Вже 63 клубних працівника області удостоєні цієї нагороди. Вона присуджується за нестандартний підхід до організації діяльності закладів клубного типу, креативний розвиток аматорського мистецтва, впровадження інноваційних форм роботи.

Відчувається байдужість переважної більшості керівників місцевих органів культури до своїх підлеглих – клубних працівників. Участь у конкурсі «Майстер клубної справи» взяли лише 14 територіальних громад.

У рамках онлайн-клубу з актуальних питань культурно-дозвілєвої діяльності «Інформаційно – правовий простір» відбувся консультативно-навчальний практикум щодо заповнення статистичних звітів 7-НК про діяльність клубних закладів за 2021 рік. У консультативно-навчальному практикумі взяли участь більше 60 представників закладів культури області.

З метою надання методичної та практичної допомоги працівникам клубних закладів області проведено Zoom-навчання у Школі культпрацівника-початківця «Клубний лікбез». З урахуванням попередніх запитів клубних працівників області, спеціалісти центру надали слухачам дистанційного навчання інструктивно-нормативні матеріали щодо організації та проведення атестації клубних працівників, а також перелік питань та відповідей для цієї категорії працівників. Загалом у онлайн-навчанні взяли участь більше 70 працівників клубних закладів області.

Підготовлено та відправлено в територіальні громади методичні посібники «Клубні заклади: Персонал. Випуск I» та «Клубні заклади: Персонал. Випуск II». До методичних посібників увійшли матеріали з питань організації та проведення атестації клубних закладів.

Відділом опрацьовано та оновлено інформацію колективів аматорського мистецтва із званням «народний» та «зразковий». На даний момент в області працює 236 народних колективів та 47 зразкових. За жанрами: найбільша кількість вокальних колективів – 133, 62 хореографічні ансамблі, 39 інструментальних ансамблів, 30 фольклорних гуртів т.і. За національними ознаками: українських колективів 108, болгарських – 45, молдавських -24.

Інформування про діяльність центру, наряду з іншими засобами, просувається у соціальних мережах. Так, протягом року на Фейсбуці розміщено близько 60 матеріалів з різноманітних заходів.

Протягом року спеціалістами відділу було надано понад 300 консультацій працівникам клубних закладів області. Питання, на які клубні працівники отримали вичерпні відповіді стосувалися: обробки та складання орієнтованого переліку елементів нематеріальної культурної спадщини, заповнення форм статистичного звіту, децентралізації, організації роботи з дітьми у літній період, організація роботи клубних закладів в умовах карантину, викликаного епідемією covid-19, участі у регіональному етапі Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості, та у конкурсі «Майстер клубної справи» та інші.

Недоліком у роботі науково-методичного відділу можна вважати дещо недостатню увагу до такої важливої ланки клубних закладів як керівники аматорських колективів. Минулі роки цій категорії працівників приділялось більше уваги у плані організації для них майстер-класів та тренінгів за жанрами мистецтв. Враховуючи, що у багатьох з них відсутня відповідна освіта, слід у майбутньому покращити діяльність відділу саме у цьому напрямку.

Пропозиції:

1. Зрозуміло - семінари, наради, майстер-класи та тренінги, що організовує ООЦУК – це лише форми підвищення кваліфікації, які не можуть замінити повноцінної освіти зі здобуття професії. Посприяти покращанню ситуації з фахівцями у клубних закладах міг би коледж культури, якби була впроваджена форма заочного навчання клубних працівників.

2. В Одеській області - десятки сіл з компактним проживанням національних меншин: болгар, гагаузів, молдован. Для сприяння збереженню та розвитку національних культур різних етносів, майже 20 років тому, управління культури створило відповідні центри. Між національними центрами налагоджена певна співпраця, але є необхідність налагодити більш системну роботу у плані методичного забезпечення закладів культури. Можливо настав час створення методичної ради центрів національних культур при Одеському обласному центрі української культури. Це дозволить ефективніше використовувати кадровий потенціал центрів національних культур для надання методичної та практичної допомоги працівникам клубних закладів у напрямках відродження та розвитку традицій, звичаїв, обрядів та фольклору у місцях проживання національних меншини.

Відділ декоративно-прикладного мистецтва

Відділом декоративно-прикладного мистецтва з метою залучення широкого кола громадськості, молоді та творчої інтелігенції до виявлення, збереження, примноження і популяризації народної національної культури та розуміння її глибинного змісту і значення у сьогоденному житті двічі на рік була організована і проведена Народна академія творчості, а саме: майстер – класи з різних видів народних ремесел. До співпраці були залучені профільні викладачі, мистецтвознавці з вищих навчальних закладів м. Одеси, члени Одеської обласної організації Національної спілки художників України.

Захід розрахований на аматорів народного мистецтва, майстрів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Одещини, працівників сільських, міських та районних закладів культури клубного типу, працівників структурних підрозділів у сфері культури об'єднаних територіальних громад. Під час проведення учасники Народної академії творчості удосконалили свої вміння, отримали нові знання та навички з Південного розпису, виготовлення народної ляльки, витинанки, художнього розпису на тканині, техніки акварелі, еко-азбуки, писанкарства, традиційної мальовки на папері, ліплення з глини, українського скоропису гусячим пером, створення декоративної композиції з використанням стилізованого мотиву «троянда».

В рамках НАТ у 2021 році відбулось XV вручення обласної премії ім. Р.М. Палецького народним майстрам та носіям НКС з метою реалізації заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини 2020-2022 роки», підтримки розвитку народного мистецтва, залучення широкого кола народних майстрів до відтворення і популяризації народно-ужиткового мистецтва, створення сприятливого середовища для соціалізації творчої особистості та стимулювання творчого потенціалу діячів культури і мистецтва.

При ООЦУК вже 9-й рік поспіль працює Школа народних ремесел (ШНР). В останні роки вона перейшла в формат виїзних майстер-класів. Під час проведення яких популяризуються і передаються викладачами вміння і навички для учнів шкіл міста й області, для вихованців дитячих таборів, гуртків та ін. За звітний період в рамках ШНР відбулися майстер-класи в Одеській національній науковій бібліотеці (до Дня захисту дітей), в рамках проведення XIII «Вишиванкового фестивалю» (м. Одеса), мистецького фестивалю-конкурсу «Веселкове рандеву» (сmt. Доброслав), IV ковбасного фестивалю-ярмарку «Любашівка-столиця української ковбаси» (сmt. Любашівка).

Стипендію Президента України присуджено майстрині з писанкарства Корольовій Марії Сергіївні (сmt. Лиманське Роздільнянського р-ну), вихованці студії образотворчого мистецтва «Палітра», кер. Ткачова Оксана Миколаївна.

Організований онлайн-конкурс малюнків за темою: «Новорічна казка» (в рамках проведення дистанційного обласного дитячого багатожанрового фестивалю «В гостях у Миколая!»).

Підготовлена інформація щодо заходів, які пропонується включити до проекту завдань і заходів Державної цільової національно-культурної програми розвитку народних художніх промислів на 2021-2025 роки (на запит департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської ОДА та МКІП).

Поданий до МКІП звіт щодо стану сфер культури, креативних індустрій і туризму в регіоні за 2020 рік.

Протягом 2021 року надавались відповіді на звернення від спеціалістів у сфері культури об'єднаних територіальних громад області. Вирішувались питання розвитку Південного розпису на місцях, участі майстрів в обласних виставках (умови, оформлення творів, підвищення рівня майстерності), здачі звітів в напрямку декоративно-прикладного мистецтва тощо.

З метою розвитку творчих здібностей дітей та підлітків, залучення широкого кола дітей до вивчення звичаїв українського народу в сфері декоративно-прикладного мистецтва, виховання в дітях поваги до національної культурної спадщини був дистанційно проведений VI обласний багатожанровий фестиваль дитячої творчості «Весняне різнобарв'я».

Було проведено 5 обласних виставок, 7 персональних, 2 збірні, 1 тематична, 5 виїзних та 1 дистанційний фестиваль. Також спільно з ООО Національної спілки художників України були проведені: міжнародна виставка «Від моря до моря»; виставка Народних художників України Анатолія та Галини Кравченків «Вогнене коло життя» (виставкова зала Академії мистецтв, м. Київ); Буковинський акварельний пленер в арт-садибі «Джогул» с. Верхній Яловець (у рамках Міжнародної акварельної виставки – туру Україна-Польща - 21 «Our Wonderful World»); обласна виставка «Суспільне».

Створене панно «Дерево життя Одещини». Проект започатковано Одеським обласним центром української культури до відзначення 30-річчя Незалежності України. Автором ідеї є директор ООЦУК Валентина Вітос. До розпису долучилися мистецька спільнота Одещини, відомі художники та народні майстри (кер. та авт. ескізу Лариса Дем'янишина, член НСХУ, лауреат премії ім. Р. Палецького 2021 року в номінації «Народне малярство»).

Протягом звітнього періоду видані буклети виставок, фестивалю, фотозвіт роботи Школи народних ремесел, збірка Лауреатів Премії ім. Р. Палецького 2021 року та «Народна академія творчості» (I та II засідання).

<https://drive.google.com/file/d/1v-Rvk7orWxXsGXa1qBef1eLZIUu73Oc/view>

<https://drive.google.com/file/d/1pzYmvCeZBnCec6VgqVwBCZ0zd3Cn4yzW/view>

<https://drive.google.com/file/d/1aeT37zn2np0L-a4JBy8nLctqawyZdahA/view>

<https://drive.google.com/file/d/1U2dcWJQqDbfKWZiIokCtQLlvu02YpRki/view>

<https://drive.google.com/file/d/1Iyx3FNLW9sfEd5DvUiKu4FimQstmvoDu/view>

Народна академія творчості

Обласна премія народних майстрів ім. Р. М. Палецького

12.05.2021 року (ООЦУК) – відбулось засідання членів оргкомітету по визначенню переможців конкурсного відбору на здобуття обласної премії народних майстрів ім. Р. М. Палецького. Лауреатами обласної премії ім. Р. Палецького 2021 року стали:

- Гуменюк Сергій Валерійович (в номінації «Науково-дослідницька праця та популяризація національного народного мистецтва»), *м. Одеса*;
- Майорова Ольга Олександрівна (в номінації «Художня тканина»), *м. Одеса*;
- Дем'янишина Лариса Семенівна (в номінації «Декоративне та народне малярство»), *м. Южне*;
- гурток «Писанкарство» КПНЗ «Одеський центр дитячої та юнацької творчості «Еврика» (в номінації «Художні вироби з природних матеріалів», кер. Богданова Світлана Анатоліївна), *м. Одеса*.

Стипендіатами було визначено Осадчу Альона Вікторівна з с. Троїцького Любашівської ОТГ Подільського району (в номінації «Декоративне та народне малярство») та Бутенко Елеонору Геннадіївну з м. Чорноморська (в номінації «Художні вироби з природних матеріалів»).

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3096894647224571>

Народна академія творчості (I засідання)

18-19.05.2021 року. Проведені наступні майстер – класи:

- «Писанкарство», *керівник Ткаченко Леоніда Іллівна, народний майстер з писанкарства.*
- «Традиційна мальовка на папері», *керівник Жернова Олена Ігорівна, художник декоративного і прикладного мистецтва, стипендіат премії ім. Р. Палецького 2011 року.*
- «Весняні квіти в акварелі» (*керівник Кравченко Галина Борисівна, Заслужений художник України.*)
- «Гончарство», *керівник Гаркавченко Олександр Іванович, лауреат обласної премії ім. Р. Палецького 2013 р.*
- «Український скоропис гусячим пером», *керівник Гоманюк Віктор Миколайович, завідуючий відділенням художнього оформлення, викладач спеціальних дисциплін Одеського художнього коледжу ім. М. Б. Грекова, член ООО НСХУ.*
- «Декоративна композиція з використанням стилізованого мотиву "троянда"», *керівник Здоровецька Оксана Юріївна, член Національної спілки художників України. (Взяли участь 240 осіб).*

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3096884397225596>

Народна академія творчості (II засідання)

8.12.2021 р. Відбулось виїзне засідання Народної академії творчості в Авангардівській селищній громаді (*поза планом*). Для учнів 4-8 класів громади були проведені наступні майстер-класи:

- «Розпис ялинкових прикрас», керівник Димова Антоніна Іванівна, лауреат обласної премії ім. Р. Палецького 2012 р. в номінації «Писанкарство», член Національної спілки майстрів народного мистецтва України;
- «Витинанка. Янголи-охоронці. Сніжинки», керівник Панасюк Маріанна Василівна, лауреат обласної премії ім. Р. Палецького 2017 р. в номінації «Науково-дослідницька праця та популяризація національного народного мистецтва»;
- «Новорічний чобіток», керівник Білоглазова Тамара Василівна, провідний методист відділу з питань та охорони нематеріальної культурної спадщини КУ «ООЦУК». (Всього взяли участь 210 осіб).

9-10.12.2021 р. Були проведені наступні майстер – класи:

- «Південний розпис на серветках», керівник Димова Антоніна Іванівна, лауреат обласної премії ім. Р. Палецького 2012 р. в номінації «Писанкарство», член Національної спілки майстрів народного мистецтва України;
- «Зима в акварелі», керівник Кравченко Галина Борисівна, Народний художник Україн;
- «Художній розпис тканини», керівник Серьогіна Ліана Петрівна, член Національної спілки художників України;
- «Витинанка», керівник Панасюк Маріанна Василівна, лауреат обласної премії ім. Р. Палецького 2017 р. в номінації «Науково-дослідницька праця та популяризація національного народного мистецтва»;
- «Еко-азбука (робота зі шрифтами, графічні техніки)», керівник Гоманюк Віктор Миколайович, завідуючий відділенням художнього оформлення, викладач спеціальних дисциплін Одеського художнього коледжу ім. М. Б. Грекова, член ООО НСХУ;
- «Народна лялька», керівник Білоглазова Тамара Василівна, провідний методист відділу з питань та охорони нематеріальної культурної спадщини КУ «ООЦУК».

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3250756971838337>

Школа народних ремесел

Обласний багатожанровий фестиваль дитячої творчості

«Весняне різнобарв'я»

23-26.03.2021 року. Проведений дистанційний обласний фестиваль дитячої творчості «Весняне різнобарв'я» на загальну тему: «Гей, гей, воли мої, мої круторогі» *(в конкурсах взяли участь 36 осіб)*. Почесне журі у складі: заслуженого художника України - Кравченко Галини Борисівни, лауреата обласної премії народних майстрів ім. Р. Палецького – Шевчук Оксани Володимирівни, члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України, лауреата обласної премії народних майстрів ім. Р. Палецького – Димової Антоніни Іванівни визначили переможців та присудили призові місця. Була розроблена концепція проведення заходу, підготовлена інформація (анонси, афіші, організація складу журі, збір та упорядкування надісланої інформації від учасників, реєстрація, підведення підсумків, оформлення документації для підсумкової папки, розміщення підсумків в мережі Facebook, на офіційному сайті ООЦУК, друк та надсилання дипломів).

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3068702570043779>

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3068691703378199>

17.02.2021 р. долучились до вишивання на старовинному полотні унікальних українських народних орнаментів, які зібрала і систематизувала Ольга Петрівна Косач – Драгоманова (Олена Пчілка – матір Лесі Українки). Мистецька акція започаткована Музеєм родини Косачів в м. Новоград – Волинському. У вишиванні взяли участь дорослі і діти, мистецька спільнота, вихованці гуртків, школярі, студенти.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2160387957429770>

Створений вишитий вручну лічильним способом рушник «Одещина», експонат розроблений згідно зразка старовинного рушника Кодимського району (орієнтовно кін. XIX ст.). Виконавець: Казанчук Людмила Андріївна, лауреат обласної премії народних майстрів ім. Р.М. Палецького, провідний методист відділу декоративно – прикладного мистецтва Одеського обласного центру української культури.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2314916795310218>

Вишиті панно: «Україна квітуча» *(панно символізує вільну квітучу Україну, вишите рушниковими швами червоним та синім кольорами, які характерні в центральних областях України та північної частини нашої Одеської області); «Щаслива родина» (панно вишите на мішковині, за основу взято рослинно-геометризований орнамент, стилізоване зображення рослинного світу).*

27.04.2021 року - під час зйомки відеосюжетів за участі директора В.Г. Вітос, а також всіх провідних методистів відділів ООЦУК в рамках календарно-обрядового заходу «Великодні традиції» були проведені майстер–класи: «Писанкарство», «Великодня мальовка».

16.05.2021 року (ОННБ) – проведено майстер-клас з витинанки «Дерево життя» в Одеській національній науковій бібліотеці під час Відкриття 4-го сезону соціального проєкту «Litera» (пров. зав.відділом з питань та охорони нематеріальної культурної спадщини Маріанна Панасюк).

<https://www.facebook.com/marianna.shvayka/posts/4141953189160906>

28.05.2021 року - підготовлена інформація щодо заходів, які пропонується включити до проєкту завдань і заходів Державної цільової національно-культурної програми розвитку народних художніх промислів на 2021-2025 роки, а також орієнтовних обсягів та джерел їх фінансування згідно форми *(на запит департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської ОДА та МКІП)*.

21.05.2021 року – під час зйомки відеосюжету для місцевого телеканалу «Первый городской» з приводу відзначення Всесвітнього дня вишиванки була підготовлена експозиція зі зразками народного вбрання, рушників нашого краю. Також під час зйомки був продемонстрований майстер – клас з писанкарства.

Стипендію Президента України присуджено майстрині з писанкарства Корольовій Марії Сергіївні (сmt. Лиманське Роздільнянського р-ну), вихованці студії образотворчого мистецтва «Палітра», кер. Ткачова Оксана Миколаївна.

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3105870219660347>

До Дня захисту дітей були проведені майстер–класи «Писанкарство», «Витинанка», «Плетіння патріотичних браслетиків».

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3107423006171735>

19.08.2021 р. В Одеському управлінні Офісу великих платників податків Державної податкової служби була проведена виїзна виставка "Жива традиція - живий світ" та проведений майстер-клас з витинанки під керівництвом Маріанни Панасюк.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2317375561731008>

Проведені 22 майстер-класи з різних видів мистецтва на фестивалях: «Вишиванковий фестиваль» (м. Одеса), «Веселкове рандеву» (сmt. Доброслав), «Любашівка-столиця української ковбаси» (сmt. Любашівка).

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3193464340900934>

2-16.12.2021 року – в рамках проведення дистанційного обласного дитячого багатожанрового фестивалю «В гостях у Миколая!» організовано онлайн-конкурс малюнків за темою: «Новорічна казка». Організовано прийом робіт, оцінювання творів, визначення переможців, надруковані дипломи. Результати конкурсу опубліковані на інтернет ресурсах ООЦУК.

- <https://www.facebook.com/100003757615237/videos/335963151863256/>

Виставкова діяльність

10–26.02.2021 року. (ООЦУК, виставкова площа фойє ООЦУК) – організовано і проведено збірну виставку «Радість життя» арт - групи «Одеський вулик» (кер. Григорій Вовк, член НСХУ, *образотворче та декоративно-прикладне мистецтво майстрів Одещини*). У виставці взяли участь 31 художник. Також проведені виставки Григорія Вовка «Рідні простори» та «Мистецтво без кордонів» (*участь взяли 11 художників*).

<https://www.facebook.com/groups/lanka.voice1/posts/3589052711190074/>

3-26.03.2021 року. Обласна виставка до Міжнародного жіночого дня «Сонце сипле квіти» (*образотворче та декоративно-прикладне мистецтво майстрів Одещини*). На виставці були представлені роботи з живопису, декоративного розпису, графіки, соломоплетіння, бісероплетіння, народної ляльки, витинанки та ін. *Всього 56 учасників виставки.*

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3652574318154418&id=100002056588614

14.05.2021 – 18.05.2021 року - проведена виставка лауреатів обласної премії ім. Р. Палецького 2021 року та учасників конкурсного відбору. Цього року на Премію майстри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва з с. Троїцького Любашівської ОТГ Подільського району, с. Климентеве Куяльницької ОТГ Подільського р-ну, с. Олександрівка Чорноморської ОТГ, м. Подільськ, м. Одеса, м. Біляївка, м. Южне, м. Березівка, м. Чорноморськ та м. Рені.

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3095244564056246>

23.06-16.07.2021 року. До Дня Конституції України виставки робіт майстрів м. Южного (*в рамках культурно-мистецького проекту «Мистецтво одного району»*). *Всього 17 учасників виставки.*

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2269273849874513>

21.07-2.08.2021 року. Персональна виставка Григорія Вовка «Українська тематика в графіці Григорія Вовка» (*м. Одеса*). За творчу діяльність нагороджений багатьма дипломами. Переможець Всеукраїнських конкурсів з живопису та графіки. На даний час учасник 333 виставок різного рівня. З них 45 персональні. Роботи знаходяться в багатьох музеях України. Всього близько 120 відвідувачів.

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3146524005594968>

6-17.08.2021 року. Персональна виставка Віталія Сандуци «Творчість народжує радість» (*м. Одеса*). У 1992 році закінчив спецшколу-інтернат № 91 для глухих дітей в м. Одесі. В 1997 році закінчив Одеське художнє училище ім. М.Б. Грекова. В 2003 році успішно закінчив навчання в Київській Національній Академії мистецтв та архітектури. В 2003 році почав свою трудову діяльність в

спецшколі-інтернаті № 91 для глухих дітей в м. Одесі. Її учні з особливими потребами потребують підвищеної уваги. Розвиваючи свій творчий потенціал, вони доводять своїм одноліткам, що можуть жити повноцінно, яскраво, насичено.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2309820335819864>

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3152979264949442>

19.08-10.09.2021 року. Обласна виставка з нагоди 30-ти річчя Незалежності України «Моя Одещина». На виставці представлені живопис, графіка, декоративний розпис, художня фотографія, соломоплетіння, глиняна іграшка, художня обробка дерева. Родзинкою заходу став інтерактивний розпис панно «Дерево життя Одещини». Проект започатковано Одеським обласним центром української культури до відзначення 30-річчя Незалежності України. Автором ідеї є директор ООЦУК Валентина Вітос. До розпису долучилися мистецька спільнота Одещини, відомі художники та народні майстри (*кер. та авт. ескізу Лариса Дем'янишина, член НСХУ, лауреат премії ім. Р. Палецького 2021 року, в номінації «Народне малярство»*).

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2319857334816164>

15.09-1.10.2021 року. Персональна виставка Людмили Казанчук «Багатогранність творчої душі» (м. Одеса). Казанчук Людмила Андріївна є співробітником Одеського обласного центру української культури. В 2019 році отримала звання лауреата обласної премії народних майстрів ім. Р.М. Палецького в номінації «художня тканина». Людмила Андріївна веде активну методичну діяльність. Зокрема, була створена методична розробка «Техніки ручної вишивки», в якій докладно описані й вишиті 74 техніки, «Використання рушникових швів в українському рушнику», та ін. Надає консультації майстрам з вишивки, проводить майстер-класи.

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3193440637569971>

6.10-18.11.2021 року. Персональна виставка «Творчість Бориса Белова» (м. Одеса). Борис Геннадійович Белов - член НСХУ з 1989 року, член правління ТОВ НСХУ, голова секції декоративно-прикладного мистецтва ТОВ НСХУ «Золотий Платан», викладач-методист відділення ХДС ОПХК ім. М. Б. Грекова.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2357716581030239>

23-26.11.2021 року. До Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів відбулось відкриття інформаційної виставки Національного музею Голодомору – геноциду «Голодомор: нищення ідентичності» (в рамках проекту *«Про голодомор в регіонах України»*). Виставка висвітила унікальні предмети та явища культури і науки, суспільного розвитку й побуту, про українців, які змінювали історію, і на початку ХХ ст. визначали націю, готову до суверенного життя, про все, що становить нашу ідентичність.

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3238801919700509>

1-12.12.2021 року. Персональна виставка Володимира Василенка «Осінній блюз». Художник народився в м. Кривий Ріг, Дніпропетровської області. Після закінчення Одеського державного художнього училища ім. М.Б. Грекова працював художником-оформлювачем у Миколаївському художньому комбінаті м. Очаків. Учасник 6 Всеукраїнських та численних обласних виставок. З 2018 р. – член ООО НСХУ.

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3245553419025359>

16.12.2021-14.01.2022 року. Обласна виставка декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва майстрів Одещини до новорічного-різдвяних свят «Зимовий розсип». На виставці представлені роботи з живопису, декоративного розпису, графіки, художнього розпису тканини, кераміки, витинанки, художньої фотографії тощо. Взяли участь 35 художників та майстрів декоративно-прикладного мистецтва.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2417271775074719>

*Для проведення виставок щоразу готується афіша, прес-анонс, ведеться розсилка інформації в ЗМІ, розміщуються публікації на офіційному сайті ООЦУК, в соціальній мережі FB на сторінці ООЦУК та подальше поширення на сторінках зацікавлених користувачів; здійснюється прийом та видача робіт, оформлення, монтаж та демонтаж експозицій.

Відділ з питань та охорони нематеріальної культурної спадщини

Народні традиції, обряди, звичаї, спосіб життя, живі прояви нематеріальної культури, які успадковані від предків і передаються майбутнім поколінням становлять дуже важливу частину культурної спадщини людства. Нематеріальна культурна спадщина відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні ідентичності окремої соціальної групи і особистості. Існування нематеріальної культурної спадщини (далі НКС) Одещини, в її великому багатстві, є необхідною умовою для збереження культурного розмаїття в умовах зростаючої глобалізації. Взаємне розуміння НКС різних громад допомагає в проведенні міжкультурного діалогу, і виховує взаємну повагу до інших способів життя. На Одещині вдалося створити систему взаємин і співпраці з метою збереження НКС, виявити і оцінити великий ресурсний потенціал НКС, зокрема як дієвого фактора самоідентифікації та сталого розвитку регіону: виробити політику в цьому напрямі, яка об'єднує різні соціальні сектори: не тільки культуру, але й освіту, туризм, сільське господарство, тощо. Бо НКС у масштабі своїх доменів торкається всіх сфер нашого життя і може існувати тільки в конкретному природному й соціально – культурному середовищі, поки існують її носії і люди забезпечують її спадкоємність і розвиток. Основні організаційні принципи цієї роботи забезпечує Одеський обласний центр української культури (далі ООЦУК).

Одеський обласний центр української культури з 2015 року уповноважений відповідальним за координацію питань охорони НКС в Одеській області. Протягом 7-ми років поспіль у співпраці з громадами області проводиться робота з інвентаризації нематеріальної культурної спадщини регіону - це польові дослідження, заходи з підвищення обізнаності населення з питань НКС, моніторинг стану життєздатності елементів НКС, складення та виконання охоронних планів елементів НКС, ведення регіонального інвентаря елементів НКС Одещини та просування елементів НКС до Національного переліку елементів НКС України, участь в навчальних заходах, ведення роботи «Живого музею» як майданчика інформальної та неформальної освіти в сфері НКС Одеської області та ін.

Обласний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини реорганізовано в регіональний інвентар НКС, який станом на 2021 рік включає в себе 11 елементів НКС (5 елементів НКС внесени до обласного переліку в 2016 році, 1 елемент НКС в 2016 році, 1 елемент НКС в 2020 році, 4 елементи НКС внесени до регіонального інвентаря в 2021 році).

<http://oocuk.com.ua/nks/%d1%80%d0%b5%d0%b3%d1%96%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b8%d0%b9-%d0%b7%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bb%d1%96%d0%ba-%d0%b5%d0%bb%d0%b5%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%96%d0%b2-%d0%bd%d0%b5%d0%bc%d0%b0>

6 елементів НКС з регіонального інвентаря Одещини номіновано до вписання до Національного переліку елементів НКС України (http://oocuk.com.ua/nks/el_nks_do_ukr).

За більш як 5 років в області виявлено близько 70 проявів нематеріальної культурної спадщини, створена карта елементів нематеріальної культурної спадщини в розрізі територіальних громад.

Життєздатність елементів нематеріальної культурної спадщини забезпечується заходами з її охорони. Дані програми будуть реалізовуватись в громадах і стануть складовими економічного розвитку громади (розвиток ремесел і практик, створення народних промислів і т.д.). В громадах області простежується позитивна динаміка в розробці планів охорони елементів НКС. В елементах, які номінуються до списання до Національного переліку елементів НКС України охоронні плани складені та виконуються на належному рівні.

Станом на 2021 рік з 91 територіальної громади області інвентаризацією нематеріальної культурної спадщини охоплено 11 територіальних громад:

- Біляївська міська територіальна громада Одеського району (м. Біляївка),
- Ренійська міська громада Ізмаїльського району (м. Рені, с. Орлівка),
- Саф'янівська сільська громада Ізмаїльського району,
- Саратська селищна громада Білгород – Дністровського району (с. Зоря),
- Болградська міська громада Болградського району (с. Виноградівка),
- Кодимська міська громада Подільського району (с. Шершенці, с. Олексіївка),
- Савранська селищна громада Подільського району (с. Осички, с. Вільшанка),
- Любашівська селищна громада Подільського району (смт Любашівка),
- Кубейська сільська громада Болградського району (с. Кубей),
- Зеленогірська селищна громада Подільського району (смт Зеленогірське, с. Ясенове Друге),
- Куяльницька сільська громада Подільського району (с. Нестоїта).

Найактивніше себе проявляють Кодимська, Ренійська та Біляївська міські громади, с. Зоря Саратської селищної громади.

Інвентаризація нематеріальної культурної спадщини конкретної громади передбачає виявлення, визначення та зібрання всіх культурних проявів, виразів та практик, які, відповідно до положень Конвенції ЮНЕСКО "Про охорону нематеріальної культурної спадщини", історично існують, зберігаються та розвиваються на території громади, чи окремого населеного пункту. Інвентаризація є інструментом, що ідентифікує елементи нематеріальної культурної спадщини, включає задокументовані та досліджені елементи НКС до інвентарю разом із запропонованими заходами по їх збереженню, розвитку та поширенню. Інвентаризація, таким чином, служить для розробки економічних рішень, сприяючи покращенню управління культурною та природною спадщиною, дбайливому ставленню до навколишнього середовища і культурної діяльності.

В 2021 році в контексті цифрової трансформації суспільства Одеським обласним центром української культури вперше в Україні на офіційному сайті ООЦУК розміщено у вільному доступі інформацію щодо елементів НКС, які номінуються до вписання до Національного переліку елементів НКС України (6 елементів НКС). Описана інформація щодо ареалу сучасного побутування, стисле визначення стану життєздатності, заходи з охорони, фотоматеріали та дані контактних осіб.

http://oocuk.com.ua/nks/el_nks_do_ukr

В рамках діджиталізації перше в Україні розміщено на сайті ООЦУК також 3 online форми інвентарних карток: «Інвентарна картка практики з охорони», «Інвентарна картка елемента, що потребує охорони», «Інвентарна картка елемента НКС» та «Звіт НКС ООЦУК».

<http://oocuk.com.ua/nks>

Одеським обласним центром української культури двічі на рік оголошується заклик на інвентаризацію, згідно з яким представники громад запрошуються до проведення інвентаризації на своїх територіях. Інвентаризація НКС передбачає проведення необхідних інформаційно-навчальних заходів (можливо, в онлайн режимі), практичних та організаційних заходів, результатом яких стане підготовка описових, візуальних та програмних документів, необхідних для включення елемента НКС до обласного інвентаря, з можливою наступною підготовкою подання до Національного інвентаря НКС, відповідних Списків ЮНЕСКО та Реєстру кращих практик ЮНЕСКО.

Польові дослідження НКС Одещини

Співпраця з громадами, групами та окремими особами є основним принципом імплементації Конвенції ЮНЕСКО «Про охорону нематеріальної культурної спадщини». Одеським обласним центром української культури спільно з представником акредитованої в ЮНЕСКО організації Центр розвитку «Демократія через культуру» протягом 2021 року відбулись польові дослідження в наступних територіальних громадах області: Біляївська міська територіальна громада Одеського району, Кубейська сільська територіальна громада Болградського району, с. Зоря Саратської селищної громади Білгород – Дністровського району; Кодимська міська громада Подільського району, Ренійська міська громада та Саф'янівська сільська громада Ізмаїльського району.

Організовано заходи

1. Вперше організовано та проведено (спільно з громадською організацією «Центр розвитку «Демократія через культуру», за підтримки Одеської фотографічної асоціації) онлайн - фотоконкурс на кращу світліну під назвою «Світ навколо, який я люблю», що презентує традиційні практики НКС, які зберігаються в громадах, є невід'ємною складовою їхнього життя, світу, про які вони б хотіли розповісти. онлайн - фотоконкурс на кращу світліну «Світ

навколо, який я люблю». Лауреатом обрано Одеський обласний центр болгарської культури у м. Болграді - свято Гергьовдень, або День святого Георгія. За прояви елементів НКС відзначено:

- Кулаксіз Ольга Семенівна, Обласний центр гагаузької культури (с. Виноградівка Болградської міської громади Болградського району) - "Sarmalar"- голубці з виноградного листа;

- Чаус Алла Володимирівна, садиба «Медові Роси» (село Ясенове Перше Зеленогірської селищної громади у Подільському районі) - «Бузинові та калинові смаколики»;

- Шпитко Віра Олександрівна (село Осички Савранської селищної громади у Подільському районі) – «Обрядові баранці».

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2403759246425972>

<https://www.facebook.com/valentyna.demian/posts/6302689786469146>

<https://www.facebook.com/oocuk2017/posts/3199556216958413>

2. Одеський обласний центр української культури взяв участь в тижні НКС, організованому ЮНЕСКО. Розміщена публікація на сайті ЮНЕСКО (з нашою спадщиною знайомиться світ, робота в громадах) "Міліна - знання, навички та звичаї"- елемент, включений до Одеського обласного інвентаря НКС та номінований для включення до Національного переліку НКС України взяв участь в Днях НКС. Ініціатива участі належить громаді носіїв села Зоря Саратської селищної громади Білгород - Дністровського району.

<https://www.facebook.com/valentina.vitos/posts/2398330003635563>

<https://www.unesco->

[centerbg.org/en/2021/11/22/%d0%bc%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d0%b1%d0%b8%d1%87%d0%b0%d0%b8/?fbclid=IwAR30DhNC-KI0rcIWBmDbYZDdCFUxNyBPqO7LiCnYN6ABJ3xIvnbPUpeYss](https://www.unesco-centerbg.org/en/2021/11/22/%d0%bc%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d0%b1%d0%b8%d1%87%d0%b0%d0%b8/?fbclid=IwAR30DhNC-KI0rcIWBmDbYZDdCFUxNyBPqO7LiCnYN6ABJ3xIvnbPUpeYss)

[%](https://www.unesco-centerbg.org/en/2021/11/22/%d0%bc%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d0%b1%d0%b8%d1%87%d0%b0%d0%b8/?fbclid=IwAR30DhNC-KI0rcIWBmDbYZDdCFUxNyBPqO7LiCnYN6ABJ3xIvnbPUpeYss)

[%](https://www.unesco-centerbg.org/en/2021/11/22/%d0%bc%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d0%b1%d0%b8%d1%87%d0%b0%d0%b8/?fbclid=IwAR30DhNC-KI0rcIWBmDbYZDdCFUxNyBPqO7LiCnYN6ABJ3xIvnbPUpeYss)

[%](https://www.unesco-centerbg.org/en/2021/11/22/%d0%bc%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d0%b1%d0%b8%d1%87%d0%b0%d0%b8/?fbclid=IwAR30DhNC-KI0rcIWBmDbYZDdCFUxNyBPqO7LiCnYN6ABJ3xIvnbPUpeYss)

[%](https://www.unesco-centerbg.org/en/2021/11/22/%d0%bc%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%be%d0%b1%d0%b8%d1%87%d0%b0%d0%b8/?fbclid=IwAR30DhNC-KI0rcIWBmDbYZDdCFUxNyBPqO7LiCnYN6ABJ3xIvnbPUpeYss)

3. Проведено Тиждень, присвячений нематеріальній культурній спадщині Одещини (спільно з ГО "Центр розвитку "Демократія через культуру", факультетом історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, за підтримки громад, елементи яких вписані до Одеського обласного інвентарю). Тиждень проведено з метою підвищення обізнаності про нематеріальну культурну спадщину, зміцнення потенціалу носіїв, практиків та громад та обговорення тем, які хвилюють громади.

Освіта в сфері НКС: організовано семінари (онлайн-формат, платформа ZOOM)

Протягом 2021 року року Одеським обласним центром української культури проведено 9 навчальних семінарів.

- В 2021 році Одеським обласним центром української культури спільно громадською організацією «Центр розвитку «Демократія через культуру» та Одеським національним університетом ім. І.І. Мечникова (факультет історії

та філософії) організовано та проведено пленарні онлайн засідання за участі лекторів та представників 6-ти громад: Любашівської та Зеленогірської селищної, Куяльницької сільської, Подільської міської територіальних громад Подільського району, Болградської міської територіальної громади Болградського району, КУ «Обласний центр гагаузької культури» (с. Виноградівка). Семінар проводився з метою збору, збереження та популяризації джерел національної духовної спадщини, підвищення обізнаності представників територіальних громад з питань інвентаризації нематеріальної культурної спадщини.

- Організовано установчий семінар за участю представників робочої групи з підготовки національного звіту України з питань імплементації Конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини за період 2016 – 2021 роки.
- Організовано семінар № 2 за участі представників робочої групи з підготовки національного звіту України з питань імплементації конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини за період 2016 – 2021 роки.
- Організовано семінар «Роль і місце громад в інвентаризації, оновлені вимоги до інформації та звітування».
- Організовано онлайн - семінар на тему «Нематеріальна культурна спадщина: сталий розвиток та взаємозв'язок конвенцій» (із серії навчальних семінарів). Семінар відбувся за підтримки ГО «Центр розвитку «Демократія через культуру» (м. Київ) та ООЦУК. Підготовлена презентація, виступила директор ООЦУК Валентина Вітос.
- Організовано онлайн - семінар на тему: «Народні промисли та ремесла в системі нематеріальної культурної спадщини».
- Організовано та проведено відкриту ділову зустріч (онлайн) представників територіальних громад області, громад носіїв елементів нематеріальної культурної спадщини, представників владних структур в громадах і всіх зацікавлених осіб з метою обговорення звітів громад про охорону елементів НКС, які вони подають до Міністерства культури та інформаційної політики України.

Освіта в сфері НКС: навчання та участь в заходах (офлайн та онлайн-формат, платформа ZOOM)

Протягом 2021 року взяли участь в 9 семінарах та конференціях як всеукраїнських, так і міжнародних.

1. Участь в семінарі в рамках підготовки національного звіту про виконання завдань конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини за 2016-2021 роки. В семінарі взяла участь директор В.Г. Вітос.

2. Участь в семінарі міжнародній конференції: «Нематеріальна культурна спадщина як сучасний туристичний ресурс: досвід, практики, інновації». Підготовлено презентацію «Культурно – туристичний маршрут

«Шпаків шлях»: співпраця у ракурсі НКС, громада, туризм». Виступила директор Вітос В.Г.

3. Участь в панельній дискусії «Креативні індустрії України у позитивному перетворенні світу». Підготовлено презентацію «Традиційні народні ремесла та НКС Одещини як складова креативних індустрій та креативного туризму». Виступила директор Вітос В.Г. Зазначено, що нематеріальна культурна спадщина є важливою складовою креативних індустрій, перспективним ресурсом для розвитку регіону.

4. Участь в установчій конференції проекту «Дослідження гастроспадщини України: традиції гостинності та культура приготування страв, як основи для розвитку креативних індустрій регіонів». Директор Одеського обласного центру української культури Валентина Вітос презентувала кейс: «Мамалига та сталий розвиток».

5. Участь в всеукраїнському семінарі для майстрів народних художніх промислів (сmt. Опішне, Полтавська область, Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішному). Семінар проводився з метою підвищення у майстрів народних художніх промислів підприємницьких і цифрових навичок та зацікавленості у провадженні підприємницької діяльності.

6. Участь в Міжнародній науково-практичній конференції «Україна: історія, культура, ідентичність», яка проходила в Одеській національній науковій бібліотеці. З презентацією «Нематеріальна культурна спадщина як основа сталого розвитку, запорука соціальної згоди і миру» виступила директор Одеського обласного центру української культури Валентина Вітос.

7. Участь в тематичній зустрічі «Кулінарна дипломатія та гастрономічний туризм». Виступила директор Одеського обласного центру української культури Вітос В.Г.

8. Участь в семінарі, присвяченому питанням підготовки Національного звіту імплементації Конвенції «Про охорону нематеріальної культурної спадщини в Україні: обговорення з громадами, аналітика, підсумки виконаної роботи».

9. Участь в спільному проекті Одеського обласного центру української культури і 7 телеканалу «Одещина колядує». Взяла участь Директор Одеського обласного центру української культури Валентина Вітос.

Протягом 2-х років поспіль на базі Музею нематеріальної культурної спадщини Одещини успішно реалізовується проект «Живий музей» (лауреат премії МКІП за охорону та збереження НКС 2020 року), який став своєрідним центром для просвітницької роботи з НКС. «Живий музей» – експозиційний, інтерактивний, демонстраційний та навчальний простір, який є продовженням Регіонального інвентаря елементів нематеріальної культурної спадщини Одеського регіону та місцем зберігання інвентаризаційних матеріалів.

Музей є зібранням зразків лише живої культури та є відкритим та інклюзивним майданчиком для співпраці фахівців Одеського обласного центру української культури і місцевих громад, спрямованої на підвищення обізнаності населення з елементами НКС засобами інформальної та неформальної освіти.

В діяльності «Живого музею» використовуються як традиційні музейні практики (створення колекцій, опис та документування, архівування, експонування тощо), так і прийоми, що відповідають природі нематеріальної культурної спадщини й духу Конвенції ЮНЕСКО) інтерв'ю та усні історії, «поринання» в живу культуру за допомогою відеоінсталяцій, майстер-класи, тематичні заходи тощо). Успішне поєднання НКС і традиційних музейних інструментів є актуальним і перспективним напрямком діяльності сучасних музейних центрів. Важливим аспектом роботи «Живого музею» є використання сучасних технологій, що робить елементи місцевої нематеріальної культурної спадщини доступними в онлайн режимі. На сьогоднішній день музей перетворився на об'єкт неформальної освіти з питань НКС для зацікавлених та всіх бажаючих.

В 2021 році створено портфоліо та складено екскурсію музею нематеріальної культурної спадщини. Видано інформаційно – туристичний буклет «Одеса. Туристична мапа міста. Музей нематеріальної культурної спадщини Одещини «Живий музей».

«Живий музей» став навчальним центром для екскурсиводів громадського союзу «Асоціація гідів Одеси». Музей відвідали колеги із Одеського історико – краєзнавчого музею. Протягом 2021 р. проведено більше 50 екскурсій.

«Живий музей» слугував майданчиком для зйомок:

- відео–ролику до «Дня Соборності України». Оформлено тематичний куточок, використано експонати із музейного фонду;
- відео-сюжету про діяльність «Живого музею» для місцевого телебачення (#odesalive Телеканал Odesa Live). Взяла участь директор Валентина Вітос;
- відео-сюжету для місцевого телеканалу «Первый городской» (<http://1tv.od.ua/>) з приводу відзначення Всесвітнього дня вишиванки. Взяла участь директор Валентина Вітос;
- відео-сюжету, приуроченого до Всесвітнього дня вишиванки. Взяли участь директор ООЦУК Валентина Вітос та начальник Південного офісу Держаудитслужби Наталія Стоянова.
- відео–ролику до Всесвітнього дня вишиванки. Взяли участь працівники ООЦУК.
- відео-сюжетів новоствореної «Школи молодого культпрацівника».
- відео-сюжетів за участі директора ООЦУК Валентини Вітос, а також провідних методистів відділів ООЦУК в рамках календарно-обрядового заходу «Великодні традиції».

«Живий музей» слугував майданчиком для проведення заходів:

- з нагоди 150-ти річчя від Дня народження Лесі Українки організовано та проведено всеукраїнську мистецьку акцію «Письмена на полотні», яка започаткована Музеєм родини Косачів. Проведено майстер – класи з вишивки для учнівської та студентської спільноти Одещини.
- з нагоди 150-ти річчя від Дня народження Лесі Українки організовано та проведено захід з підведення підсумків дистанційного відкритого конкурсу літературно – музичних композицій «Поезія долі».

- до 89-ї річниці Одеської області в рамках проведення літературно – музичної вітальні «Моя Одещина» директор ООЦУК Валентина Вітос провела екскурсію для студентів Одеського фінансово – економічного коледжу КНТЕУ.
- організовано та проведено засідання мистецької спільноти Одещини з приводу створення полотна «Моя Одещина», яке презентувано на урочистих масових заходах з нагоди святкування 30-річчя Дня Незалежності України.
- до 30-річчя Незалежності України в Одеському управлінні Офісу великих платників податків Державної податкової служби організовано та проведено виїзну виставку декоративно – прикладного мистецтва «Живі традиції - живий світ».
- організовано та проведено виїзну виставку декоративно – прикладного мистецтва на IV ковбасному фестивалі-ярмарку «Любашівка-столиця української ковбаси».
- організовано та проведено засідання оргкомітету дистанційного обласного огляду обрядових дійств «Намісто роду».

В 2021 році з метою підвищення обізнаності жителів Одещини про НКС та з метою її популяризації проводяться виставки майстрів декоративно – ужиткового мистецтва та носіїв НКС (28 виставок), організовуються засідання Народної Академії Творчості (далі НАТ). В рамках НАТ організовано і проведено 80 майстер-класів (до співпраці залучені профільні викладачі, мистецтвознавці з вищих навчальних закладів м. Одеси, члени Одеської обласної організації Національної спілки художників України, носії НКС). В її рамках проходять заняття Школи народних ремесел. В рамках НАТ відбувається щорічне вручення премії ім. Ростислава Палецького майстрам декоративно-прикладного мистецтва та носіям НКС.

Проблеми та шляхи їх вирішення

1. Відсутність комплексної державної політики з питань НКС.
2. В процесі роботи та постійного моніторингу працівниками ООЦУК виявлена низька обізнаність громад, працівників культури, науковців, викладачів, адмінпрацівників та носіїв НКС щодо питань НКС, а саме – охорона, інвентаризація, освіта, популяризація, підвищення обізнаності та роль НКС в сталому розвитку.

Ці проблеми можна вирішити шляхом розробки комплексної політики з підвищення обізнаності про НКС на території Одещини. З цією метою ООЦУК спільно з національними стейкхолдерами (Національна академія мистецтв України, Національна спілка майстрів народного мистецтва України, Центр розвитку «Демократія через культуру», Одеський Національний університет ім. І.І. Мечнікова та міжнародними партнерами) почали розробку проекту місцевої «Стратегії з охорони НКС Одещини» як частки стратегії сталого розвитку на підставі моніторингової інформації та проведених навчальних семінарів, польових та наукових досліджень.

3. Відсутність обізнаності в питаннях охорони та промоції НКС. Неконструктивне використання НКС в сфері туризму.

Дану проблему можна вирішити шляхом проведення широкої освітньої роботи в громадах, при їх зацікавленості в даних питаннях.

4. Недостатність фінансування проектів, які спрямовані на проведення широкої комплексної інвентаризації елементів НКС.
5. Відсутність підготовленого кадрового потенціалу (етнологів, народознавців, культурологів, які б на професійній основі займалися вирішенням питань, пов'язаних з НКС та її охороною).

Видавнича діяльність

Розроблені та видані збірки, буклети, методичні рекомендації, посібники, розробки:

- «Клубні заклади: Персонал. Випуск I»;
- «Клубні заклади: Персонал. Випуск II»;
- «Намисто роду», «Пісня роду мого» (*матеріал створено на основі автентичного виконання музичних творів учасників 2020-2021 року*);
- «Види і жанри номерів» (*для працівників клубних закладів, організаторів масових заходів*);
- «Робота над створенням постановочного плану. Робота над організацією репетиційного процесу заходів в клубних закладах»;
- «Дистанційний конкурс літературно-музичних композицій «Поезія долі»;
- «XII фестиваль літературно-музичних композицій, моно-вистав та читців «Співець українського слова»;
- «Обласний фестиваль аматорського театрального мистецтва «Театральна весна – 2021»;
- «Обласний фестиваль духових оркестрів «Срібні сурми»;
- «Обласний фестиваль самодіяльних поетів «Осінь в Бірзулі»;
- «Обласний дистанційний огляд обрядових дійств «Намисто роду»;
- «Обласний дитячий багатожанровий фестиваль «В гостях у Миколая».
- «Традиційні страви Одещини»;
- Карта елементів нематеріальної культурної спадщини в розрізі територіальних громад;
- Інформаційно – туристичний буклет «Одеса. Туристична мапа міста. Музей нематеріальної культурної спадщини Одещини «Живий музей».
- «Методичний посібник для роботи в «Живому музеї» для екскурсоводів»;
- «Портфоліо музею нематеріальної культурної спадщини «Живий музей».
- «Народна академія творчості. I засідання»
- «Лауреати та стипендіати премії ім. Р. Палецького 2021 року».
- «Обласний багатожанровий фестиваль дитячої творчості «Весняне різнобарв'я».
- «Народна академія творчості. I засідання»
- «Панно «Щаслива родина», «Україна квітуча», «Всесвіт».
- «Школа народних ремесел - 2021» (*фотоогляд*).

* Протягом звітнього періоду видані буклети всіх проведених виставок.